

SŁOWO CZĘSTOCHOWSKIE

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z odnośnikiem do domu lub z przesyłką pocztową 2 złote. — — Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej Nr. 307.955 — — Redaktor przyjmuje codziennie od godziny 8 — 10-ej i od 17 — 18-ej.

Redakcja i Administracja:
Częstochowa, ul. P. Marji 32.
Telefon 22-00.
Radomsko, Częstochowska 9.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry przed tekstem 40 gr. W tekście, za tekstem i nadruk 50 groszy. Drobne ogłoszenia wyraz po 10 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne zł. 1.00. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, tabelaryczne i bilansowe o 50 proc. droższe. — —

Polityka wewnętrzna Państwa.

Przemówienie min. Raczkiewicza w komisji budżetowej Senatu.

WARSZAWA. Na komisji budżetowej Senatu zabrał głos min. Raczkiewicz, omawiając na wstępie reorganizację, która ma się oprzeć na decentralizacji, a dalej politykę personalną, przyczem podkreślił sprawę przyplwyu młodych sił oraz sprawy samorządowe, kładąc nacisk na potrzebę usunięcia przerostu we wkraczaniu władz nadzorczych w funkcjonowaniu samorządu. Przechodząc do kwestii bezpieczeństwa, p. minister zaznaczył, iż pogorszenie stanu rzeczy w tej dziedzinie spowodowane jest w znacznym stopniu ciężkim przesileniem gospodarczym jakie państwo nasze przeżywa. — Niezależnie od tego nie można jednak nie zwrócić uwagi i na swoiste systemy, które przez różne czynniki w Polsce są stosowane, zwłaszcza w ostatnich czasach.

Konspiracyjna, podziemna i plugawa literatura rozszerzana zwłaszcza wśród tych, którym kryzys specjalnie dał się we znaki, w skutkach swoich czyni to, że coraz częściej występować muszą czynnie organa bezpieczeństwa. Nie należy omieszczać żadnych okazji celem otworzenia oczu społeczeństwa na bezpieczne metody tych podziemnych organizacji.

Muszę oświadczyć — powiedział p. minister, że podjąłem jaknajenergiczniejszą walkę z tym systemem powodowania zamieszek i obniżania aurytetu władzy i godności państwa. Baczna uwagę zwróciło też ministerstwo na masową działalność organizacji komunistycznej, starającej się drogą stosowania nowej taktyki oparowanej na różnej organizacji robotniczej, ludowej i społecznej i siac niezadowolenie.

Nominacja komisarza cen.

WARSZAWA. Min. Górecki mianował prof. Edwarda Lipińskiego, dyrektora instytutu badania koniunktury gospodarczych i cen, komisarzem cen. Komisarz ten czuwać ma nad tem, aby przeprowadzona przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu zniżka cen dotarła do konsumenta, jak również, aby zmiany taryf kolejowych i cel itd. odbiły się w odpowiednim stopniu na cenach towarów.

Strasza katastrofa w kopalni.

Czterech górników zabitych, jeden ciężko ranny.

SOSNOWIEC. — Tragiczna w swych następstwach katastrofa nawiedziła w piątek kopalnię „Dorota” koło Kazimierza znajdującą się na terenach warszawskiego Towarzystwa.

Około godz. 11-ej przed południem kilku górników zajętych było rozsadzaniem ścian węgla nabojem dynamitowym.

W chwili po zapaleniu lontu zapalił się miel węglowy, a równocześnie poczęły się wydobywać gazy i posypały się zwaly węgla.

Jeden z górników poniósł śmierć na miejscu, znajdujący się obok niego towarzysz pracy, został bardzo ciężko ranny. Trzej inni, będący zdala od nich, zostali zasypani walącymi się zwalami węgla, przyczem ponieśli śmierć.

Przypuszczalnie przyczyną katastrofy były wady materiału wybuchowego.

nie wśród mas pracujących.

Wielokrotnie była zwracana uwaga na przerost organizacji społecznych. Tam gdzie działa szereg organizacji, które sobie nawzajem przeszkadzają, administracja państwa powinna przyczynić się do zracjonalizowania w pewnym stopniu tej pracy społecznej, skoordynować ją bez narzucania swej woli. W tym kierunku idą wskazania i instrukcje p. ministra.

W dyskusji poruszono zagadnienie litewskie, mówiąc zwłaszcza o dywersyjnej robocie niektórych czynników na naszym terenie. Mogę panów zapewnić — oświadczył min. Raczkiewicz — że podjąłem akcję w kierunku zwalczania tej szkodliwej roboty.

Zagadnienie współzycia ludności polskiej i ukraińskiej ostatnio wkracza na drogę właściwą. Rząd nie zaniedba

żadnej możliwości pogłębienia warunków dobrego współzycia i współpracy.

Sen. Rostworowski poruszył problem żydowski i zwrócił się z apelem podjęcia inicjatywy w kierunku poparcia ruchu emigracyjnego. Rząd z wielką przychylnością odnosi się do starań organizacji żydowskich o powiększenie emigracji. Trzeba się jednak liczyć z tem, że inicjatywa Rządu z uwagi na międzynarodowy charakter tej sprawy nie zawsze może w tej dziedzinie dać realne rezultaty.

Kończąc swe przemówienie min. Raczkiewicz oświadczył:

— Będę się starał ażeby sprawność podległej mi administracji podnieść, pragnę jednak, ażeby panowie zechcieli zawsze doceniać w swej krytyce tę doniosłą rolę, jaką podległy mi aparat urzędowy spełnia w służbie dla państwa.

Sprawy oświatowe na plenum Sejmu

Całe społeczeństwo winno stanąć do pracy nad oświatą.

WARSZAWA. Wczoraj Sejm debatował w dalszym ciągu nad budżetem Min. Komunikacji.

W dyskusji poseł z ziem częstochowskiej, p. Wacław Kobylecki omawiał zagadnienia turystyki a m. in. zwrócił uwagę na uregulowanie techniki pielgrzymstwa Polskiego. Przemówienie p. posła Kobyleckiego podajemy w streszczeniu na innem miejscu.

Pos. Gdula proponuje między innemi wprowadzić poclagi mieszane towarowo-osobowe na liniach o małym ruchu.

Pos. Matusiak domaga się przede wszystkim uproszczenia taryf i ich skomplikowania.

Pos. Zyborski opowiada o tem, że departament lotnictwa zamówił w warsztatach szybowcowych RWD prototyp szybowca zwanego Sokółem. Typ ten rozleciał się w powietrzu wskutek tego, że konstrukcja i kleje użyte były niedobre. Departament aeronautyki zapytywał RWD o cenę licencji, a firma zażądała ogromną sumę 27 tys. zł. Mówca dla porównania przytacza, że jeden z najlepszych typów niemieckich jest do nabycia za 2175 marek, a nieograniczona licencja kosztuje 3.000 marek.

Pos. Wąsik przypomina o niezmiernie niskich uposażeniach kolejarzy, zwłaszcza dniówkowych, którzy otrzymują nieraz 15 do 20 proc. płac normalnych, dzięki ograniczeniu dniówek.

Na zakończenie dyskusji zabrał jeszcze głos referent pos. Starzak, który m. in. w odpowiedzi posłowi Hyll, zaznaczył, że Ministerstwo Komunikacji istotnie wyda kilka rozkładów jazdy w ciągu roku, ponieważ rozkład jazdy jest kilka razy w ciągu roku zmieniany. Chodzi tu o wygodę publiczności.

Na tem obrady nad budżetem Ministerstwa Komunikacji zostały zakończone.

Budżet Min. Oświaty.

Sejm skolei rozpatrzył budżet Min. Oświaty. Budżet ten referował pos. Pochmarski, poczem głos zabrał p. minister prof. Świętosławski.

W dłuższym swem przemówieniu p. minister oświaty zapowiedział realizowania reformy szkolnej, zakrojonej na wielką skalę z myślą o powszechności nauczania, pogłębieniu kultury, rozszerzeniu

sieci szkół średnich, o stworzeniu zasad dla szkolnictwa mniejszościowego.

Wspomniał p. minister o wielkiem znaczeniu wychowania fizycznego, o stworzeniu organizacji naukowych, któreby gromadziły wybitnych specjalistów.

Omawiając zajęcia na wyższych uczelniach, zwrócił uwagę na godne ubolewania zajęcia i wystąpienia garstki rozpolitykowanej młodzieży, uniemożliwiającej pracę olbrzymiej większości.

Po przemówieniu p. min. rozpoczęła się dyskusja, w której wzięło udział 19 mówców.

Pos. ks. Downar wystąpił w obronie nauczycieli, przeciętanych różnemi pracami dodatkowymi.

Pos. Chojnacki jest zdania, że nauczyciel padł ofiarą biurokratyzmu, a instrukcje o kwalifikacji nauczycieli stanowią dokument stosowania systemu politycznego do chlubiście pracujących nauczycieli.

Pos. ks. Lubelski domagał się zniesienia bezpłatnej praktyki nauczycieli w

Uniwersytet poznański dalej zamknięty.

POZNAN. Wykłady w uniwersytecie poznańskim są nadal zawieszane.

W piątek rano prezes Bratniej Pomocy p. Słanina złożył rektorowi sprawozdanie z konferencji prezesów wszystkich organizacji akademickich uniwersytetów. W tym czasie, że studenci pragną podjąć wykłady i że ostatnie zajęcia były odruchem z powodu nieuwzględnienia postulatów. Nie mogą natomiast dać wiążących gwarancji zapanowania nad wytworzoną sytuacją.

Wysiedlanie emigrantów ukraińskich z Czech.

LWOW. Prasa ukraińska przynosi ostatnio coraz częściej wiadomości o wysiedleniach emigrantów ukraińskich z Czechosłowacji do Polski. Do tej pory wysiedlono około 50 ukraińców emigrantów politycznych z Małopolski Wschodniej, wielu z rodzinami. Obecnie władze czeskie przygotowują nową listę ukraińców, którzy mają być wysiedleni.

szkołach.

Pos. Tarnowski żąda skrócenia czasu nauczania do lat pięciu, aby uczynić oświatę powszechną.

Pos. Rubinstein mówi o objawach podniecenia działwy szkolnej do wyburzeń antyżydowskich i mówi o wpływie okrucieństw niemieckich.

Pan. marszałek: Proszę używać bardziej oględnych wyrażań jeżeli mówi pan o państwie, z którym Polskę łączą stosunki traktatowe.

Pos. Rubinstein: Nienawidź, która się tam wyładowuje, otrzymała u nas bierwazy upust w sprawie uboju rytualnego.

Pan marszałek: Temat, który pan obecnie porusza, jest objęty trzecim punktem porządku dziennego.

Przemówienie swoje pos. Rubinstein zakończył oświadczeniem następującem: Wielki wieszcz polski powiedział, że kto tylko przyjdzie do Polski będzie równy i wolny. Niech Polska to udowodni, niech da nam równość w życiu materialnem, a wolność w życiu duchowem.

Groźne zaburzenia w całej Hiszpanji

Anarchiści palą kościoły i ogłaszają czerwone republiki

MADRYT. W wielu prowincjach hiszpańskich doszło do poważnych rozruchów i krwawych zająć. Demonstrujące tłumy stronnictw lewicowych napadły na przeciwników politycznych oraz ich lokale partyjne, które przeważnie puszczono z dymem. Dalej były też wykroczenia przeciw kościołom i klasztorom. W wielu miejscowościach wybuchły rewolwy w więzieniach, przy czem więźniowie zdolali zbiec.

W Vigo opanowali anarchiści biuro hiszpańskiej partji faszystowskiej i usiłowali zlynczować wszystkich obecnych w lokalu. W ostatniej nieomal chwili udało się policji zapobiec potwornej rzezi.

W Ferrol, Huelva, Malaga i innych miejscowościach podpalone zostały lokale zebrań Akcji Katolickiej, partji faszystowskiej oraz sale zgromadzeń narodowych, pozątem zrewoltowany tłum podłożył ogień również pod seminarjum duchowne i kościół w Korrunie.

W Acija proklamowano rewolucję komunistyczną.

W Alicante udało się zbiec wycho wankom zakładu poprawczego. Podczas pościgu 2 zostało zabitych, a 3 ciężko rannych. W Oviedo tłum wtargnął do więzienia i wypuścił na wolność 900 więźniów.

W Gijon, podczas zwalniania więźniów politycznych i społecznych, inni więźniowie kryminalni skorzytali o ogólnego zamieszania i zbiegli.

W Kordobie demonstranci wtargnęli do mieszkań znanych polityków stronnictwa prawicowych i zdemolowali je, powyrzucali meble na ulice, gdzie je spalono.

Z pobliskiego klasztoru wypędzono zakonnice, zaś te, które się opierały, zostały wyniesione z budynku.

W Santiago znęcano się w straszliwy sposób nad pewnym aptekarzem i jego rodziną, gdyż oskarżono go o organizowanie faszyzmu.

Projekt podatkowych rozporządzeń wykonawczych.

Ministerstwo Skarbu przesłało do zaopiniowania Zw. Izb. przemysłowo-handlowych projekty rozporządzeń wykonawczych do dekretów Pana Prezydenta Rzeczypospolitej o podatku od lokali i podatku od nieruchomości.

Strajk głodowy 2.000 robotników.

SOSNOWIEC. Zatarg, trwający od dwóch dni w kopalniach Warszawskiego Towarzystwa przeciwko przeszerwowaniu tego Towarzystwa do niższej kategorii, przerodził się wczoraj nieoczekiwanie w strajk okupacyjny.

Pierwsza zmiana górników w liczbie około 500 ludzi zjechała rano, okupowała klatki wyciągowe i przystąpiła do strajku okupacyjnego, nie przyjmując na wet pożywienia.

Druga zmiana robotników w liczbie kilkuset przybyła do pracy popołudniu, pozostała również na powierzchni, solidaryzując się z pozostałymi na dole towarzyszami pracy.

Również i trzecia zmiana wieczorem, przystąpiła do strajku.

Strajkuje ogółem około 2 tysięcy robotników.

Pod zarzutem zamordowania trzech polskich jeńców.

KOŁOMYJA. Do więzienia w Kołomyi został sprowadzony N. Michalcuk asesor gminny z Matyjowic pod zarzutem zamordowania trzech jeńców polskich, którzy w czasie wojny z Ukraincami dostali się w r. 1918 do niewoli.

Nowa abisyńska linia obronna.

MAKALLE. Agencja Stefani donosi z Makalle: Resztki armii rasa Mulugeta gromadzą się na ogromnym szczycie góry Amba Aladzi gdzie utworzona będzie nowa linia obronna abisyńska.

Sądzą tu, że nie cała armia zdoła zająć tę pozycję strategiczną, gdyż znaczna liczba żołnierzy, którzy rozbiegli się w różne strony po ostatniej bitwie, nie chce wracać do armii cesarskiej, usiłując przedostać się do swoich siedzib.

MAKALLE. W dniu wczorajszym znaczne siły abisyńskie przypuściły szturm na Makalle. Ataki ponawiane były kilkakrotnie, za każdym jednak razem, jak donoszą źródła włoskie, były one odparte przez Włochów z wielkimi dla Abisyńczyków stratami.

Na innych odcinkach operacje wojenne zostały wstrzymane wskutek ulewnych deszczów.

Zatoka Ryska i Fińska zamarzły.

HAMBURG. Z Niemiec sygnalizują fale ostrych mrozów. Zwały lodu na Morzu Północnym doprowadziły do licznych katastrof pomniejszych okrętów. W ciągu czwartku dwa statki rybackie zatoniły, przyczem zginęło 20 osób. Nad wieczorem wyłowiono resztki łodzi motorowej, której załoga zginęła bez wieści. Komunikacja kolejowa w głębi kraju napotyka wszędzie na duże trudności. Ruch na liniach kolejowych bez pomocy pługów odśnieżnych jest wogóle niemożliwy.

Podobnie w państwach bałtyckich zima sroży się niebywale. Zatoka Ryska i Fińska są zamarznięte, co sparaliżowało zupełnie komunikację między Estonją i Finlandją. Postanowiono uciec się do komunikacji lotniczej.

Kino „EDEN” Aleja 12

Dziś i dni następnych! JEDNOCZEŚNIE z WARSZAWĄ! Niebawem, gigantyczny film Wschodu!

Czu... Czin... Czau...

Porywająca treść — osnuta na przeżyciach ludzi Wschodu!

W rolach głównych: dawno niewidziana chińska gwiazda — Anna May Wong

Nad program: Aktualności z Oksa i Dodatki dźwiękowe Pata.

B. P.

JÓZEF ROZENTAL

OBYWATEL M. CZESTOCHOWY

długoletni buchalter fabryki „Papiernia i Młyny” w Częstochowie

po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 22 lutego 1936 r., przeżywszy lat 59.

O dniu pogrzebu nastąpią osobne zawiadomienia.

Pozostali w głębokim smutku i żalu:

żona, córka, zięć, siostry, bracia, bratowe i szwagrowie.

O skrócenie czasu pracy.

Pięć kardynalnych punktów obrad M. B. P.

Międzynarodowe Biuro Pracy rozesała rządowi zaproszenia na 20 sesję Międzynarodowej Konferencji Pracy, która rozpocznie się 4 czerwca r.b. i obradować będzie nad następującym porządkiem dziennym:

1) unormowanie niektórych systemów werbowania pracowników, 2) płatne urlopy, 3) skrócenie czasu pracy w robotach publicznych, prowadzonych przez państwo lub niesubwencjonowanych, — 4) skrócenie czasu pracy w przemyśle budowlanym i drogowym, 5) skrócenie czasu pracy w hutach żelaza i stali, 6) skrócenie czasu pracy w kopalniach węgla, 7) skrócenie czasu pracy w przemyśle włókienniczym, 8) przepisy bezpieczeństwa w przemyśle budowlanym rusz-

owania i dźwigary.

Aż pięć spośród powyższych spraw dotyczy skrócenia czasu pracy, czyli zagadnienia, które w zeszłym już roku były przedmiotem obrad, ale nie doczekały się rozwiązania i wracają w tym roku pod obrady: również sprawa płatnych urlopów będzie drugi raz omawiana.

Poza temi zagadnieniami wymienionymi w porządku dziennym dyskutowane będą inne, jak umowy zbiorowe werbowanie emigrantów i pośrednictwo pracy dla pracowników, przenoszących się z kraju, również traktowanie pracowników krajowych i cudzoziemców w dziedzinie odszkodowań za wypadki przy pracy i szereg innych.

Abisynja pod zarządem Ligi Narodów?

BRUKSELA. Negus pragnie powierzyć Lidze Narodów na lat 12 administrację Abisynji — tak oświadczył b. doradca wojskowy negusa, gen. belgijski Reul, który powrócił obecnie do Brukseli. — Usiłowaniami cywilizacyjnymi negusa sprzeciwiają się, wedle dalszych relacji generała belgijskiego, księcia koptyjscy, tudzież książęta abisyńscy, wobec czego negus doszedł do przekonania, że jedynie tylko Liga Narodów mogłaby przeprowadzić skutecznie akcję cywiliza-

cyjną w Abisynji. I to jest głównym powodem, dla którego negus pragnie oddać administrację swego kraju Lidze Narodów na przeciąg lat 12.

O pomoc finansową dla Abisynji.

LONDYN. W kołach kompetentnych londyńskich badane jest obecnie zagadnienie pomocy finansowej i gospodarczej dla Abisynji. Memorandum w tej sprawie będzie przedłożone radzie ministrów w poniedziałek 24 b.m.

Polska w okowach mrozu.

Pobrzeże morskie skute lodami.

Polska znalazła się w silnych okowach mrozu. Termometr spada, wykazując wczoraj najniższą temperaturę w Wilnie i na Pohulance — 27 st. oraz w Oranach — 28 st.

Drobne opady za dobę ubiegłą ogarnęły południowe i zachodnie okolice okolic oraz Polesie i częściowo Wileńskie.

Ze względu na stosunkowo niewielką ilość opadów, szata śnieżna pozostaje bez znaczących zmian.

Mróż jest tem dokuczliwszy, że połączony z ostrym wichrem. Śnieżna zima ciągnie do nas z północnego wschodu.

Na naszym brzegu zamarzły wszystkie porty. Lód jest wyłamywany przez statki, co umożliwiło dostęp do portu.

W porcie Helskim lód ścierał brzegi mola, tak, że statki są zmuszone łamać warstwę lodową, aby umożliwić sobie wjazd do wnętrza. Wjazd do portu jest jeszcze wolny od lodu i dostęp w nim dla kutrów rybackich nie jest utrudniony. Wewnętrzna jednak część portu cała się już znajduje w okowach lodu, który stale narasta.

Wdłuż brzegów Helskich lód obecnie dochodzi wąskim pasem aż do rybackiego portu w Helu.

Rzeki Płanica i Czarnawoda, mające swe ujścia u brzegów otwartego Bałtyku zamarzły na całej swej długości, nawet u ujścia wśród wydym i na plaży, co zwykle się bardzo rzadko zdarza.

Na Wileńszczyźnie temperatura wynosiła w nocy około — 30 st. Rzeki i jeziora we wschodnich częściach Wileńszczyzny pozamarzały. Zwały śniegu ogromnie utrudniają komunikację. W powiecie dziśnieńskim we wszystkich szkołach przerwano naukę.

Na Podolu, Polesiu i Wołyniu temperatura była znacznie niższa i wahała się w granicach — 5 do — 11 st. Również w górach zanotowano temperaturę niewysoką, wynoszącą od — 2 do — 5 stopni. Te części kraju znajdują się

pod wpływem ciepłego powietrza z nad morza Czarnego, które wdziera się na teren objęty przez słabnący wyż barometryczny nad Rosją środkową i północną. W środku kraju oraz częściach północno-zachodnich — mrozy są dość silne. Wisła stanęła wczoraj pod Toruniem (poprzednio już pod Grudziądem i Chełmem).

W niedługim czasie możliwe jest stopniowe zmniejszanie się mrozu w całym kraju.

Aresztowanie rachmistrza magistratu.

SĘPOLNO (Pomorze). W związku z niedawnym pożarem ratusza sępolińskiego, w czasie którego spalono zostały akta kasowe i personalne, aresztowano na polecenie sędziego śledczego rachmistrza magistratu Józefa Lewandowskiego i b. sekretarza miejskiego Konstantego Kurzawę.

Okropne synobójstwo.

WARSZAWA. Strasznej zbrodni synobójstwa dokonano we wsi Kępa Kottońska w pow. płońskim. We wsi tej mieszkał zamożny gospodarz, Krieger. Syn jego, 32 letni Henryk, domagał się od ojca podziału majątku, czego ojciec zrobić nie chciał. Wczorajszej nocy Henryk odwiedził ojca, nalegając na podział. Doprowadziło to starego Kriegera do pasji, schwył nóż i podeźnął gardło synowi, który padł trupem na miejscu. Synobójcę zakuto w kajdany i przewieziono do więzienia.

Trzęsienie ziemi w Japonji.

TOKIO. Trzy największe miasta japońskie: Osaka, Nagoya i Kobe były nawiedzone przez trzęsienie ziemi. Najbardziej ucierpiała Osaka. Kilka osób utraciło życie, kilkanaście jest rannych.

Liczne domy zawaliły się. Połączenia telefoniczne i telegraficzne przerwane.

Centrum trzęsienia ziemi leży pomiędzy Kyoto i Osaka, obejmując obszar w promieniu 18 klm. Dziś wznowiły się wstrząsy podziemne. Mieszkańcy Osaka opuścili domy.

Wedle dotychczasowych doniesień w Osaka 5 osób poniosło śmierć, zaś 16 odniosło rany. 12 domów zostało zburzonych całkowicie, 17 częściowo. Podczas pożaru, który wybuchł jednocześnie z trzęsieniem ziemi spadli z dachu jednego z domów ponosząc śmierć trzech kominarzy.

Trzy samoloty brytyjskie ofiarą sabotażu?

LONDYN. Trzy tragiczne wypadki lotnicze, jakie w ostatnich 24 godzinach dotknęły brytyjską flotę powietrzną, skłoniły władze do wszczęcia jak najsurowszego śledztwa, celem wykrycia tych katastrof.

Zawezwano nawet pomocy policji kryminalnej, bowiem okoliczności nie wykluczają aktów sabotażu. Przypuszczenia te mają dużo prawdopodobieństwa ze względu na niedawne wykrycie aktów sabotażu na brytyjskich okrętach wojennych.

Uderza przede wszystkim, że oba samoloty, które zginęły w nocy na czwartek, były identycznego typu samolotami do bombardowań nocnych najnowszej konstrukcji, zaopatrzone we wszystkiego rodzaju techniczne ulepszenia.

Trzeci samolot, który spadł na wysokość Hawru, zdołano obecnie odnaleźć.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Niedziela 23 lutego. Piotra Damjana B. Poniedziałek 24 lutego. Macieja Apost. Wschód słońca o g. 6.33. Zachód o g. 17.04.

Nocne dyżury aptek.

W nocy z soboty na niedzielę: III Aleja, Narutowicza.

W nocy z niedzieli na poniedziałek: Stary Rynek, Siedmiu Kamienic.

Policjantom zakazano rozpędzać tłum kołbami. Główny komendant policji państwowej, gen. Kordjan Zamorski wydał rozkaz, w którym bezwzględnie zakazuje używania kołb karabinów przy rozpędzaniu zblegowisk przez funkcjonariuszy policji państwowej.

Pomarańcze podróżowały z powodu mrozów. Zmarznięte większych transportów owoców południowych wskutek ostatnich mrozów odbiło się na cenach owoców importowanych do Polski. W ciągu ostatniego tygodnia nastąpiła w handlu detalicznym zwyżka cen pomarańczy hiszpańskich. Cena pomarańczy hiszpańskich podskoczyła z 1 zł. 30 gr. do 1 zł. 50 gr. Banany podróżowały z 2 zł. 70 gr. na 2 zł. 95 gr. za kg.

Wylosowane bony Funduszu Inwestycyjnego. Wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego oznaczone numerami: 1044 2376, 3831, 4650, 7791, 8219 i 24152 we wszystkich 10-ciu serjach wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 10 listopada 1933 roku.

Wylosowane bony wykupywane są w kasach skarbowych po 100 złotych za bon 25-złotowy.

Kino „LUNA”

CHIŃSKIE MORZA

JOAN HARLOW
CLARK GABLE
WALLACE BERRY

Nad program: Aktualności z całego świata

Początek o g. 5.15, w sobotę o 4-ej, w niedzielę o godz. 2.30. popoł.

PORANEK o godz. 12.30 w poł.

KWIACIARKA z PRATERU

z ROSSI BARSONY z rozkosznym urwisem Wiednia.

Zbiórka na biedne dzieci. Jak już donosiliśmy, przed kilku dniami rozpoczęła się zbiórka odzieży i obuwna na biedne dzieci, zorganizowana staraniem Miejskiego Komitetu niesienia pomocy biednym dzieciom i bezrobotnym.

Roli kwestarzy podjęli się młodzieńcy z organizacji Młodzieży Chrześcijańsko-Społecznej, którzy z dużą ofiarnością czasu i z pięknym zapalem młodości obchodzą kolejno wszystkie mieszkania w mieście.

Młodzi kwestarze, naogół witani są bardzo przychylnie, lecz, jak się dowiadujemy, są wypadki, że z zamożnych mieszkań wychodzą z pustymi rękami.

Chociaż podobne objawy zatwardzającego samolubstwa i egoistycznej niechęci przyjsia z pomocą ubogim bliźnim naogół są stosunkowo rzadkie, tem niemniej godne są surowego napiętnowania.

Nie wolno w obecnych czasach, gdy tysiące ludzi jęczy pod jarzmem nędzy i bezrobocia, nie wolno i jest wprost karygodnym przechodzić obojętnie nad niezawinioną krzywdą licznych rzesz nędzarzy.

Na szczęście większość ludzi zamożnych chętnie niesie pomoc ubogiej dziatwie i w razie nieposiadania pod ręką starych rzeczy składa ofiary pieniężne.

Akcja zbiórki trwa w dalszym ciągu i Miejski Komitet niesienia pomocy biednym dzieciom ponownie zwraca się z apelem do wszystkich ludzi dobrej woli:

Nie zatykajcie przysłowiową bawełną uszu na cierpienia setek ubogich dzieci, nie wykręcajcie się siawem taniach frazesach i utyskiwaniach na kryzys. Ale pomni obowiązku, który ciąży na każdym lepiej usytuowanym członku społeczeństwa, składajcie ofiary w naturze, pieniężne, każdy w granicach posiadanych środków, na otwarcie łez cudzej niedoli.

Z Magistratu. W dniu 20 bm. naczelnik miejskiego wydziału technicznego inż. Czesław Gniewiński powrócił z urlopu wypoczynkowego i objął urzędowanie.

Z Urzędu Skarbowego. Ministerstwo Skarbu mając na uwadze zmniejszenie się zapotrzebowania znaczków stemplowych wartości 10 gr., 20 gr., 30 gr. i 40 gr. w związku z dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów, dotyczących państwowego podatku przemysłowego i opłat stemplowych, zarządziło wymianę tychże znaczków stemplowych na inne rodzaje znaczków stemplowych, wskazane przez stronę lub na blankiety wekslowe, jeżeli wniosek czy to pisemny czy też ustny zostanie zgłoszony najpóźniej do dnia 10 marca 1936 r.

Znaczki te będą wymieniane na wnioski składane tak przez dystrybutorów jakoteż przez inne osoby. Jeżeli zaś chodzi o znaczki wartości 25 gr., znaczki te będą wymieniane tylko na wnioski osób nie będących dystrybutorami, ci bowiem mogą znaczki te sprzedawać po 2 sztuki zamiast jednego 50 gr.

Nowootwarty sklep fabryczny M. CIURZYŃSKIEGO w Częstochowie. Aleja 8.

POLECA rowery i wszelkie części do nich. Wózki dziecięce, żelazka do prasowania, oraz wszelką galanterię nożowniczą.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.
— — Ceny przystępne. — —

Przyjechał z Warszawy na 2 dni

jasno widz

Wacław Pyffello widzi losy ludzkie i przeznaczenie, daje odpowiedzi na pomyślane pytania, powie nieomylnie Twoją przyszłość i powodzenie. Za trafne przepowiednie otrzymuje tysiące podziękowań. Wybiera szczęśliwe numery loteryjne i wskazuje gdzie je można nabyć. Przyjmuje osobście — cały dzień.

Adres: Częstochowa, II Aleja 18, pokój 5.

Kradzież wiecznych piór jest niemożliwa,

gdy posiadamy pióro podpisane własnym imieniem i nazwiskiem
Bezpłatnie wykonujemy pięknie wygrawerowany napis: imię, nazwisko lub inne znaki na każdym zakupionym u nas wiecznym piórze lub automatycznym ołówku.

Grawura ta jest trwała w kolorach: białym, zielonym lub niebieskim. Koszt jej wykonania na piórach dawniej nabytych wynosi tylko zł. 1.—
Najmilszy podarunek czy upominek, bowiem już za zł. 2.50 można nabyć wieczne pióro z dowolnie wykonaną grawurą.

Wykonanie na poczekaniu na specjalnym aparacie elektrycznym.

W. Nagłowski i S-ka
CZĘSTOCHOWA, ul. Najśw. Marii Panny Nr. 33.
Księgarnia i skład materiałów piśmiennych

O równy i sprawiedliwy przydział pracy na robotach publicznych.

Komisja doradcza do spraw pośrednictwa pracy przy miejscowej ekspozycji Funduszu Pracy jednogłośnie powzięła uchwałę, aby w nadchodzącym sezonie wszyscy bezrobotni, zakwalifikowani do otrzymywania świadczeń z Funduszu Pracy, równomiernie byli zatrudniani na robotach miejskich.

Komisja celem uzyskania realnej podstawy do obrachunku możliwości, które staną otworem z początkiem nowego sezonu robót publicznych, postanowiła za pośrednictwem odpowiedniej instytu-

cji i urzędu poczynić starania w kierunku ustalenia programu robót publicznych i sum, które zostaną przeznaczone na ten cel. Po ustaleniu ogólnej ilości dniówek na robotach publicznych każdemu bezrobotnemu zostanie przydzielona jednakowa ilość dniówek w tygodniu.

Ta rozumna inowacja bezsprzecznie leży w interesie świata pracy i niezawodnie z uznaniem zostanie powitana przez ogół bezrobotnych naszego miasta.

Głos troski o Częstochowę. Przemówienie posła Kobyłeckiego na plenum Sejmu.

Na wczorajszym plenarnym posiedzeniu Sejmu, podczas dyskusji nad budżetem Ministerstwa Komunikacji m. in. zabrał głos poseł ziemii częstochowskiej, p. Wacław Kobyłecki i wygłosił dłuższe przemówienie, poświęcone tak żywo Częstochowie obchodzące mu zagadnieniu ruchu pątniczego.

Przemówienie to podajemy poniżej w streszczeniu.

Przemówienie pos. Kobyłeckiego.

Jeżeli się dotknie turystyki w Polsce, to zaraz mówi się o kolejce na Kasprowy.

Istnieje u nas taka masa potrzeb turystycznych i takie zaniedbanie, że budowa tej kolejki wygląda jak przysłowiowy kwiatek na potarganym kożuchu. Przedewszystkiem należy organizować turystykę wewnątrz kraju, a potem pomyśleć o zagranicy. Wydaje się 30 tys. na umebłowanie jednego tylko schroniska, a 16 tys. za prospekt kolejki, gdy inne ważniejsze inwestycje turystyczne są w zaniedbaniu.

Do takich należy sprawa pielgrzymstwa w Polsce. Jest to ruch turystyczny masowy nawskroś demokratyczny, wypływający z głębokiej religijności ludu polskiego. Pod względem techniki pielgrzymstwa nie w Polsce się nie zmieniło od 500 lat. Piechotą idą ludzie setki kilometrów w skwarze słońca i tumanach kurzu i są w drodze czasem do 3 tygodni. Jeżeli ciągnie za

nimi sznur furmanek, to są zarazem i środki lokomocji i śpiaznia dla ludzi i koni i sypialnie. Gorzej, gdy ten sznur nie idzie za pątnikami. Okradanie pątników, wyzysk, nocowanie pod gołym niebem na gołej ziemi, za zimnie i deszczu, brak jakiegokolwiek opieki lekarskiej, roznoszenie chorób zaraźliwych, oto obraz tego „potargane go kożucha”.

Pielgrzymuje w Polsce parę milionów ludzi. Do samej Częstochowy przychodzi przeszło milion. Jest to rekord światowy, bo do Lourdes przybywa 600.000 rocznie. Samych cudzoziemców i Polaków z zagranicy przybywa do Częstochowy kilkanaście tysięcy osób rocznie. Należy zorganizować ten ruch mógłby być poważnym elementem naszych obrotów gospodarczych. Uważam, że jest to jeden z głównych celów Ligi popierania turystyki. Nie chodzi o luksusy, a tylko o znośne warunki podróży, noclegi i jakąś opiekę sanitarną. Inwestycje nie mogą być duże. Obecna taryfa kolejowa przynajmniej 30 proc. ulgi pątnikom do Częstochowy, począwszy od 30 osób. Dawniej wystarczyło już 5 osób, a ulgi dochodziły do 60 proc. W takich warunkach 90 proc. tych pielgrzymek odbywa się pieszo. Do Lourdes przyjeżdża rocznie około 600 pociągów. Nikt tam nie chodzi piechotą, tak jak nikt nie pielgrzymuje pieszo do Rzymu.

Jeżeli rozporządzenia usunie te wątpliwości, które się nasuwały przy stosowaniu przepisów nowej ustawy, zwłaszcza tam, gdzie chodziło o lokale mieszkalne, połączone z warsztatami. Jak wiadomo, drobne warsztaty rzemieślnicze zostały od podatku lokalowego zwolnione.

Na tem tle powstała kwestja, jak należy traktować np. mieszkanie trzyizbowe, w którym jedna izba zajęta jest na warsztat rzemieślniczy, a reszta na mieszkanie prywatne.

Początkowo interpretowano przepis ustawy w tym sensie, że tego rodzaju mieszkania będą od podatku lokalowego zwolnione. Obecnie, jak się dowiadujemy, projekt rozporządzenia wykonawczego nie przewiduje zwolnienia lokali mieszanych od podatku lokalowego.

Jest to przykra niespodzianka dla rzemieślników, którzy zwłaszcza w sferach najmniej zamożnych posiadają warsztaty połączone z mieszkaniem.

W sprawie tej ma interwenjować jeszcze w Min. Skarbu delegacja najbardziej potrzebujących rzemieślników.

Bezczelowe spory z Ubezpieczalnią będą zlikwidowane. Minister opieki społecznej wydał okólnik, który ma na celu ukrócenie bezcelowych spo-

FASCYNUJĄCA URODA
zjawia się wtedy, gdy Pani stale stosuje krem i puder

L'ETAL
preparowane na zasadach wiedzy ścisłej. Wyrób oryginalny francuski
ACADEMIE SCIENTIFIQUE DE BEAUTE,
PARIS R. ST. HONORE 376.
Do nabycia we wszystkich drogeriach i perfumeriach.
Zapisać w książce gości.

GEN. PRZEDST. NA POLSKĘ I W. AL. GARDON:
D/A M. WACHTEL,
Warszawa, Przejazd 1.

rów, jakie wynikają częstokroć pomiędzy ubezpieczalnią społeczną, a ich członkami i pracodawcami na tle zbyt pochopnych decyzji tych ostatnich nie odpowiadających obowiązującemu ustawodawstwu, bądź też orzeczeniom sądom.

Ubezpieczalnie społeczne w tych wypadkach, gdy nasuwają się poważne wątpliwości, co do stosowania przepisów, muszą przy wydawaniu decyzji zwracać uwagę, by odpowiadały one orzeczeniom ogłoszonym przez Sąd Najwyższy, Najwyższy Trybunał Administracyjny, bądź też Interpelacjom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Warunki przyjęcia do Szkoły Podchorążych Lotnictwa. Ministerstwo Spraw Wojskowych (departament dowodzenia ogólnego) ogłosiło warunki ubiegania się o przyjęcie i tok przyjęcia na kurs 1936/39 Szkoły Podchorążych Lotnictwa, kształcącej na oficerów zawodowych lotnictwa w grupach pilotów, obserwatorów i oficerów technicznych. Termin składania podań kandydatów upływa dn. 15 go kwietnia 1936 r. Rozkaz departamentu dowodzenia ogólnego M. S. Wojsk. otrzymały wszystkie formacje i urzędy wojskowe, szkoły średnie ogólnokształcące zakresu licealnego, ośrodki P. W. lotniczego oraz okręgowe i powiatowe placówki LOPP.

Walne zebranie członków Obwodu Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

W dniu 23 lutego r. b. odbędzie się roczne walne zebranie członków Częstochowskiego Obwodu Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Zebranie odbędzie się w sali Nr. 8 Ratusza (Magistratu) o godz. 10 min. 30 przedpołudniem w pierwszym, a o 11-ej w drugim terminie, bez względu na ilość obecnych członków, z następującym porządkiem dziennym:

1) zagajenie, 2) wybór prezydium, 3) odczytanie protokołu z poprzedniego walnego zebrania, 4) sprawozdanie prezesa z działalności Obwodu za rok 1935, 5) sprawozdanie kasowe skarbnika, 6) sprawozdanie komisji rewizyjnej, 7) udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi, 8) uchwalenie ogólnego programu pracy dla nowego zarządu, Obwodu na podstawie projektu ustępującego zarządu, 9) uchwalenie budżetu na rok 1936 r., 10) wybór nowego zarządu Obwodu i komisji rewizyjnej, 11) wybór delegatów na zjazd okręgowy, 12) wolne wnioski zgłoszone pisemnie ze Sekretariatu, Ligi Morskiej i Kolonjalnej (Aleja 42) na 7 dni przed walnym zebraniem.

Zarząd Obwodu L.M.K.
w Częstochowie.

Dr. M. ROZEN

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE

II Aleja 46, I p., front

Przyjmuje od godz. 8 — 12 i 2 — 8.

Eliksir do zębów „Stomal”

Lekarza — Dentysty

M. ROZENOWICZA

dostać można w aptekach i składach aptecznych — —

Walne zgromadzenie LOPP. Cześć stochowski Obwód Powiatowy LOPP, stosownie do art. 19 ust. 4 statutu LOPP, zawiadamia, że zwyczajne walne zgromadzenie Obwodu Powiatowego LOPP, odbędzie się w dniu 1 marca 1936 r. o godz. 11 w sali Rady Miejskiej (Dąbrowskiego 14) bez względu na ilość przybyłych delegatów, z następującym porządkiem dziennym:

1) zagajenie walnego zgromadzenia przez prezesa Obwodu Pow. LOPP.,
2) wybór prezydium walnego zgromadzenia,

3) sprawozdanie ogólne z działalności za rok 1935,

4) sprawozdanie kasowe,
5) sprawozdanie komisji rewizyjnej,
6) uchwalenie planu prac na rok bieżący, oraz uchwalenie wniosków na walne zgromadzenie Okręgu Wojewódzkiego LOPP.,

7) wybór członków zarządu i komisji rewizyjnej,

8) wybór 1 delegata i 1 zastępcy na walne zgromadzenie Okręgu Wojewódzkiego LOPP.,

9) wnioski Kół, zgłoszone w myśl § 19 ust. 5 statutu LOPP.

Obwód Powiatowy LOPP. prosi, aby na walnym zgromadzeniu każde Koło miejscowe reprezentował delegat, a Koło szkolne — opiekun.

Jaką broń można nosić a jakiej nie wolno. Zapowiadane już przez nas rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych, spraw wojskowych oraz przemysłu i handlu o broni białej i o ograniczeniach handlu bronią zostało już już do ogłoszenia.

Zakazuje ono bez pozwolenia władz: broni białej wszelkiego rodzaju, ukrytej w przedmiotach, nie mających wyglądu broni (w laskach, parasolach, kijach itp.), pałek giętkich (gumowych, sprężynowych, skórzanych itp.), zaopatrzonej w zakończenie z ciężkiego i twardego materiału lub zawierających wkładki z takiego materiału (kastety), bokserów metalowych wszelkiego rodzaju i pierścieni palcowych kolczastych lub zaopatrzonych w guzy żeberka itp., szabel, szpad, bagnietów, lanc i pik, sztyletów wszelkiego rodzaju oraz noży o długości ostrza ponad 10 cm. sztywno osadzonych na trzonku i ostro zakończonych, noży składanych o długości ostrza ponad 10 cm., zaopatrzonych w urządzenie, utrzymujące je po otwarciu sztywno na trzonku i ostro zakończonych.

Postanowienia o nożach nie mają zastosowania do: nożów (kordelasów) przeznaczonych do celów myśliwskich, o ile chodzi o noszenie ich w związku z wykonywaniem prawa polowania przez osoby, posiadające karty łowieckie, takich rodzajów nożów, sztyletów itp., które są używane do celów zawodowych.

Ponadto rozporządzenie zakazuje handlu następującymi rodzajami broni: wszelkiego rodzaju bronią ukrytą w przedmiotach, nie mających wyglądu broni, pistoletami wszelkiego rodzaju z pochwami, służącymi jako kolby, lub z dodatkową kolbą, bronią białą, wymienioną wyżej.

Wielka zabawa karnawałowa w kasynie oficerskim. Zarząd oddziału Zw. Strzeleckiego Stradom w dniu 22 lutego, a więc w ostatnią sobotę kończącego się karnawału, urządził w salonach kasyna oficerskiego (Aleja Wolności 44) wielką zabawę karnawałową, dochód z której przeznaczony został na cele kulturalno-oświatowe oddziału.

Do tańców przygrywać będzie zespół jazzbandowy 27 p.p. Obowiązują stroje wieczorowe lub wizytowe. W programie zabawy staroświecki kotyljon z efektownymi odznakami dla tańczących par.

Początek o godz. 9 wiecz., bilety wejścia w cenie od 2 zł.

Bal „Kupiecki”. W sobotę dnia 22 bm. o godz. 21, w pięknie udekorowanej sali Straży Ogniowej, odbędzie się wielce atrakcyjny bal p. n. „Ostatnia sobota Karnawału” urządzony przez Centralny Związek Chłopski. Kupiectwa.

Aby go gładnie zakończyć karnawał, organizatorzy nie licząc na zysk, szykują pierwszorzędne atrakcje, między innymi wybór „Miss Częstochowy” i „Króla Karnawału”, którzy otrzymają piękne nagrody. Konkurs tańca i wiele innych. A więc wszyscy spotykamy się na balu kupieckim postępując w myśl maksymy: „raz, a dobrze”.

UWAGA!

W niedzielę i poniedziałek
jako w ostatnie dni karnawału
„**CUKIERNIA ZIEMIAŃSKA**“ II Aleja Nr. 28
przeznacza 10 premii.

W niedzielę będzie wydane — **5 tortów** w poniedziałek — **5 but. wina**

Kto z konsumentów znajdzie między nabytymi paczkami, **PĄCZEK** **PREMJOWANY** otrzyma tort, a w poniedziałek wino.

Premie do obejrzenia w oknie wystawowym naszej **CUKIERNI**.

Wypuszczenie 4-proc. pożyczki konsolidacyjnej.

W „Dzienniku Ustaw R. P.” Nr. 12 z dnia 19 b. m. ukazało się rozporządzenie ministra skarbu z dnia 17 b. m. o wypuszczeniu 4 proc. pożyczki konsolidacyjnej i o warunkach konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych.

Rozporządzenie postanawia na wstępie, że z dniem 15 maja b. r. wypuszcza się 4 proc. pożyczkę konsolidacyjną na kwotę imienną 600 milionów złotych w złotych w obligacjach na okaziciela po 50, 100, 500, 1.000, 5.000 i 10.000 złotych w złotych.

Pożyczka podlega spłaceniu do dnia 15 maja 1982 roku drogą dwukrotnego w każdym roku trwania pożyczki, poczynając od dnia 15 listopada 1937 roku, umarzania części obligacji, wylosowanych w tym celu w dniach 15 maja i 15 listopada podług planu umorzenia, podanego w załączniku do omawianego rozporządzenia.

Odsetki stałe od pożyczki w wysokości 4 proc. rocznie płatne są za zwrotem odpowiednich kuponów półrocznie zdołu w dniach 15 maja i 15 listopada.

Obligacje pożyczki, wylosowane do umorzenia w ciągu pierwszych 10 lat trwania pożyczki, podlegają wykupowi z nadpłatą 20 proc., wylosowane zaś w latach następnych — z nadpłatą 15 procent ponad ich wartość imienną.

Splata kapitału pożyczki oraz wypłata odsetek i nadpłat nastąpi w złotych według równowartości 900/5332 grama czystego złota za jednego złotego w złotych.

Na obligacje 4 proc. pożyczki konsolidacyjnej będą z tytułu konwersji wymieniane obligacje państwowych pożyczek wewnętrznych w stosunku 100 za

100 wartości imiennej.

Do wymiany przyjmuje się obligacje: 1) 5-proc. państwowej renty ziemskiej serii I z kuponem, płatnym 1 czerwca 1936 r., 2) 5½ proc. pożyczki budowlanej serii II z kuponem płatnym 15 września 1936 r., 3) 5 proc. państwowej renty wliczystej serii I z kuponem płatnym 15 grudnia 1936 r., 4) 4 proc. premijowej pożyczki inwestycyjnej, 3-proc. premijowej pożyczki budowlanej serii I i 6 proc. pożyczki inwestycyjnej — bez żadnych kuponów, 5) 6 proc. pożyczki narodowej ze wszystkimi płatniami po dniu 15-m stycznia 1936 r. kuponami, i tylko od pierwonaabywców tych obligacji oraz od osób, które otrzymały te obligacje na zasadzie przelewu.

Obligacje 6 proc. pożyczki narodowej bez kuponu, płatnego 1 lipca 1936 roku, lecz ze wszystkimi kuponami dalszemi, oraz obligacje 5 proc. państwowej renty ziemskiej serii I bez kuponu, płatnego 1 czerwca 1936 r., będą również przyjęte do wymiany z tym jednak, że z tytułu konwersji zostaną za nie wydane obligacje 4 proc. pożyczki konsolidacyjnej bez pierwszych dwóch kuponów, płatnych 15 lipca i 15 listopada 1936 r.

Czas trwania wymiany (konwersji) ustala się na 10 miesięcy od dnia 15 lipca 1936 r. do dnia 15 maja 1937 r. konwersje przeprowadzają kasy urzędów skarbowych, Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Poczta Kasa Oszczędności, Państwowy Bank Rolny i ich oddziały oraz inne placówki, upoważnione do tego przez ministra skarbu.

Omawiane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Doroczne Walne Zebranie Członków Częstoch. Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża.

Dnia 14-go lutego r. b. w gmachu Państw. Semin. Nauczycielskiego, odbyło się doroczne walne zebranie Częstochowskiego Oddziału P.C.K. Zebranie zabrał prezes zarządu oddziału dyr. Matuszkiewicz. Do stołu prezydjalnego zostali zaproszeni pp: starosta B. Rogowski jako przewodniczący, dr. A. Borkowski i mgr. A. Włosiński — asesorowie, p. F. Stachera — sekretarz.

Przedstawiciel okręgu płk. Serafinowicz dokonał wręczenia honorowych odznak P.C.K. III stopnia za wybitną i ofiarną pracę na polu czerwonego krzyża pp.: dr. Józefowi Secomskiemu, dr. Adamowi Borkowskiemu, dr. Władysławowi Kahlowi, dr. kapt. Tadeuszowi Wiszniewskiemu.

Sprawozdanie z działalności Oddziału za rok 1935 złożył prezes Oddziału dyr. Wł. Matuszkiewicz: w dziale pogotowia sanitarnego zorganizowano 6 nowych zespołów ratowniczych, przeprowadzono 3 kursy samarytańskie dla członków Kół Młodzieży, 2 kursy samarytańskie dla Oddziałów Zw. Strzeleckiego, jeden kurs dla sekcji nowych Ubezpieczalni Społecznej. Przeprowadzono ogółem wykładów w ilości 496 godzin.

Instruktor główny P.C.K. M. Ciszewski prowadził wykłady z ratownictwa p/gazowego i ogólnego na kursach organizowanych przez L.O.P.P. Istniejące drużyny ratownicze, celem utrzymania w stanie aktualnym pod względem wyszkolenia i gotowości do akcji w razie nagłych potrzeb sąprzeszkolane na zbiórkach, odbywających się w każdym miesiącu. Instruktorzy II klasy drużyn ratowniczych odbywają zbiórki, na których instr. główny Oddziału P. C. K. omawia sprawy wyszkoleniowe.

Zorganizowano 6 odczytów propagandowych z ilością 575 słuchaczy.

Oddział częstochowski posiada 4-ry posterunki drogowe, obsługiwane przez wyszkolonych dróżników drogowych. W roku sprawozdawczym posterunki drogowe udzieliły pomocy w 17 różnych rodzajach wypadkach. Ponadto czyni się przygotowania, aby drużyny ratownicze P.C.K. będące w pobliżu dróg bardziej uczęszczanych mogły w każdej chwili na wiadomość o katastrofie pośpieszyć ze swoim bogatym sprzętem na miejsce wypadku.

Akcja pogotowia sanitarnego.

Częstochowski Oddział P.C.K. dorocznym zwyczajem zorganizował punkty sanitarne P.C.K. w czasie trwających na Jasnej Górze uroczystości, celem zabezpieczenia przybywającym pątnikom należytej bezpłatnej pomocy lekarskiej.

Punkty zorganizowane były w dn.: 19 czerwca, 2 lipca, 14, 15, 16, 18, 25, 26 sierpnia, 8 września.

Przybywającym pątnikom udzielono bezpłatnej pomocy lekarskiej w 362 wypadkach. Prócz udzielonej pomocy lekarskiej, punkty sanitarne wydały dla głodnych obiady, herbatę itp.

W czasie trwających uroczystości Kongresu Eucharystycznego w Kłobucku w dn. 9 i 10 czerwca, zorganizowano tu punkty sanitarne P.C.K. Ogółem w Kłobucku udzielono pomocy w 89 wypadkach.

Dnia 11 sierpnia 1935 r. uruchomiono, na prośbę Zw. Legionistów 6 punktów sanitarnych P.C.K. na trasie odbywających się zawodów marszowych. Dnia 16 czerwca 35 r. członkowie drużyn ratowniczych P.C.K. w liczbie 40 osób pracowało przy transporcie chorych, przybyłej pielgrzymki chorych z Warszawy. Organizowano kilkakrotnie punkty sanitarne w czasie zawodów sportowych, urządzanych przez kluby sportowe. Oddział przeprowadził wyjazd w 5 ciu wypadkach o zaginionych w czasie wojny, ustalono ich miejsca pobytu, względnie miejsca ich zaginię

Hej „Pochodnio” przyjmij gości,
Bo kto dziś się nie ugości
To zapomni Cię ze złości
Byłaś zawsze tak kochana
Więc bawimy się do rana
Zatem raźnie i weselo
Róbmy przyjacielskie koło,
A orkiestra niech od ucha
Gra, aż w czeluć starczy ducha
Prosim w piasy a ochoczo
Z Manią, Franią, Józią, Zosią
Aż powiedzą dosyć tego
Bo za dużo dziś dobrego
Więc, walczyka, Polki, Tanga
By nie spadła Polska ranga
To oberek nie ospały
Bo też czeka Mazur Biały
Mazur taniec to przewodni
Więc bawimy się w „Pochodni”

22 — II 1936 r.
Sala Rady Miejskiej godz. 21.

cia. Oddział P.C.K. liczy i 549 członków, co w porównaniu z rokiem 1934, wykazuje wzrost członków o 372 osób. Sprawozdanie kasowe wykazuje obroty zamykające się za cały rok ub. sumą 13100 zł.

Po rzeczowej dyskusji nad sprawozdaniem, na wniosek Komisji Rewizyjnej zebranie jednogłośnie uchwaliło udzielić zarządowi absolutorium. Ustępujących z prawa starszeństwa członków zarządu pp: ks. prał. Wróblewski go, dyr. Stalensa, dr. Siciarza i dr. kpt. Wiszniewskiego, uchwalono jedno głośnie ponownie zaprosić do przyjęcia piastowanych godności. Nadmienić należy, iż w sprawozdaniu zarządu podkreślono życzliwie stanowisko p. starosty B. Rogowskiego do poczyniń częstochowskiego Oddziału P. C. K. W planie prac Oddziału P.C.K. na rok 1936 zwracano szczególną uwagę na szkolenie zespołów ratowniczych, przy gotowaniu odpowiednie działu pogotowia sanitarnego P. C. K.

Preliminarz budżetowy Oddziału P. C. K. na rok 1936 przewiduje po stronie wydatków i przychodów sumą 11165 zł.

PRAWO I ŻYCIE.

Jak obliczać godziny nadliczbowe? Pan N., zredukowany urzędnik prywatny wystąpił do sądu pracy w Warszawie z żądaniem zapłaty sumy 540 zł. za przepracowane godziny nadliczbowe od firmy S., w której był przez kilka lat zatrudniony. Świadkowie zeznali, że wprawdzie w firmie S. zdarzały się wypadki pracy w godzinach nadliczbowych, jednak były to wypadki sporadyczne.

Ponadto z zeznań pokrzywdzonego urzędnika nie wynikało zupełnie, ile godzin nadliczbowych był on w rzeczywistości zatrudniony.

Wykaz godzin, który pan N. sporządził okazał się niedokładny.

Wobec powyższego sąd powództwo oddalił i podał w motywach, iż dla możliwości dochodzenia należności za godziny nadliczbowe nie wystarcza udowodnienie samego faktu pracy. Niezależnie jest ściśle ustalenie czasu trwania pracy, czyli ilości godzin przepracowanych, a to w związku z różną wysokością dodatków do płacy normalnej.

Wykorzystanie urlopu. W lipcu ub. r. pracownik biura technicznego L., w Warszawie, udał się za zgodą pracodawcy na urlop wypoczynkowy. Około 15-go został on wezwany listem przez swego szefa, aby natychmiast wrócił do pracy, gdyż jest b. pilna robota.

Urzędnik odpowiedział listownie, iż bardzo żałuje, ale ponieważ wynajął na miesiąc lipiec pokój dla siebie i rodziny powrót mógłby go narazić na stratę kilkudziesięciu złotych. Właściciel biura, oburzony na nieposłuszeństwo urzędnika oświadczył mu, że wobec jego listownego oświadczenia uważa umowę pracy za rozwiązłą z winy pracownika.

Sprawa oparła się o sąd, który stwierdził, że ponieważ pracodawca nie może odwołać pracownika z udzielonego mu urlopu, więc brak zgody pracownika na przerwanie mu urlopu nie może być uznany za ważną przyczynę do zerwania umowy z winy pracownika i że wobec tego pracodawca musi zapłacić kwotę żądaną w pozwle.

Dr. PAWEŁ BRONIATOWSKI

Choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 8 do 12 r. i od 4 do 8 w.
Panie od godz. 12 do 1.

ul. N. P. Marji 21, I piętro, tel. 18-94

W środę kolejne posiedzenie Rady Miejskiej. W środę 26 bm. o godz. 7.30 wiecz odbędzie się kolejne posiedzenie Rady Miejskiej.

Obszerny porządek dzienny posiedzenia zawiera szereg doniosłych spraw. Na naczelną plan siłą rzeczy wybija się sprawa bezrobocia w związku z nagłym wnioskiem, zgłoszonym przez klub radziecki PPS w dniu 29 stycznia br.

Dalsze punkty porządku dziennego obejmują wybory komisji kulturalno-oświatowej, sprawę krótkoterminowej pożyczki z Funduszu Pożyczkowo Zapomogowego w kwocie 200 tys. zł. na spłatę uciążliwych zobowiązań gminy, sprawę zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w wysokości 25 tys. zł. od Towarzystwa popierania budowy publicznych szkół powszechnych w Krakowie na budowę szkoły powszechnej na Stradomiu, statut podatkowy od zbytku mieszkaniowego i wreszcie sprawę uboju rytualnego w związku z wnioskiem, zgłoszonym przez klub radziecki Str. Narodowego.

Pamiętajcie o rodakach zagranicą! Każdemu dobremu obywatelowi kraju, każdemu prawemu polakowi powinna być wiecznie przytomna myśl o wielomilionowych rzeszach polaków, zamieszkujących poza granicami państwa polskiego.

Te miliony rozsiadanych po całym świecie polaków nie powinny stać się obumarłą gałęzią wielkiego drzewa narodowego, a winni być zielonym pędem, nieustannie podsycanym sokami kulturalnemu, płynącemu z metropolii.

To też wszystkie nasze wysiłki po-

Codziennie świeże

Paczki olbrzymy

o delikatnym smaku

Poleca Cukiernia

Z. Gospodarka

ul. Dąbrowskiego 5.

Miejski Teatr Kameralny

Dziś w sobotę o godz. 8 wiecz.
i jutro w niedzielę o godz. 8.30 wieczorem komedia muzyczna p. t.

Muzyka na ulicy

z gościnnym udziałem
świetnego artysty - komika

Romana Górowskiego

w roli Wicusia

winny iść w tym kierunku, aby wielomilionowe wychodźstwo polskie zachowało na dalekiej obczyźnie mowę i obyczaje ojczyzny.

Fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą jest naczelną instytucją troski o utrzymywanie żywych węzłów między krajem a wychodźstwem. Każda szkoła polska, wzniesiona bądź w pobliskich Niemczech, bądź we Francji, bądź w dalekich krajach zamorskich, to żywy, niestrudzony bastion polskości, budzący samowiedzę narodową wychodźców i ich dzieci, to codzienne przypomnienie o kraju ojczystym.

To też wszyscy ludzie dobrej woli w dniach obecnie odbywającej się wielkiej zbiórki na Fundusz Szkolnictwa polskiego zagranicą powinni spełnić swój obowiązek obywatelski i złożyć choćby najskromniejszy datek na podniesienie akcji Funduszu. Ofiary na ten cel przyjmuje Miejski Wydział Oświaty i Kultury.

„Wieżień Magdeburga”. W niedzielę dn. 23 bm. o godz. 18 w sali KPW. „Ognisko” przy ul. Piłsudskiego zespół amatorski Związku b. Ochotników Armii Polskiej oddział w Częstochowie urządza przedstawienie p. t. „Wieżień Magdeburga”, dramat w 4 aktach, na które zaprasza członków związku, ich rodziny oraz sympatyków i ogół obywateli. Dochód przeznaczony jest na cele kulturalno-oświatowe związku. Spodziewać się należy, że społeczeń-

stwo poprze odpowiednio starania b. obrońców Ojczyzny, gdy chodzi o tak doniosły cel i tłumnie przybędzie na powyższe przedstawienie, w którym wezmą udział wybitne siły amatorskie z miasta.

Z kawiarni „Europa”. Dyrekcja „Europy” bezsprzecznie jest nasprawniejszą ze wszystkich rządów europejskich. I należy powiedzieć na jej pochwałę: mało żąda od swych bywalców, bo cóż znaczy filiżanka kawy czarnej w porównaniu z wielkimi kosztami prowadzenia dużego zakładu reprezentacyjnego — i zaw sze niezmiennie daje im wesołą zabawę.

Ostatni wesoły czwartek był jednym z najbardziej udanych wesołych wieczorów „Europy”.

Taniec ze świeczkami wypadł bardzo efektownie na tle nagle ściemnionej sali, dając kompletne złudzenie rytmicznego krążenia roju ognistych motyli.

Laur wieczoru przypadł w udziale tancerzowi, który zwycięsko ocalił swój płomień przed zamachami swych współzawodników i jeden pozostał na placu z nieugaszoną płomieniem.

Zwycięzcą w tym oryginalnym turnieju okazał się p. Helmutt Buhenhajn.

W piątek 28 bm. odbędzie się połączony z benefis świetnej orkiestry p. Villy Friedhabera, która z dniem 1 marca ustąpi miejsca najpopularniejszemu w całym kraju doskonałemu zespołowi muzycznemu p. n. „Szal”, złożonemu z 7 osób.

Interesująca audycja radiowo-filmowa.

Kinomani i radjostuchacze! Baczność! Dziś przy głośnikach!

Dziś wieczorem o godz. 22-ej 15 (10.15 wiecz.) nadana będzie przez radio wyjątkowo interesująca audycja. Mianowicie, będzie to poraz drugi zaledwie w dziejach polskiej radjofonii audycja filmowa związana z ukończeniem nowego polskiego filmu p. t.: „Jego wielka miłość”.

Z tej okazji wytwórnia Blok Muza-Film urządzi o wspomnianej porze w laboratorium filmowym uroczysty bankiet dla wykonawców i artystów filmu „Jego wielka miłość”.

Na tym właśnie bankiecie zainstalowany będzie mikrofon radiowy, do którego przemówią wykonawcy czołowych ról: Stefan Jaracz, Lena Zelichowska, Stanisława Perzanowska (współreżyserka filmu), Stanisław Sieniński i popularny dziennikarz filmowy redaktor Szczepan.

A więc, radjostuchacze - kinomani, dziś o godz. 22 ej m. 15 przy słuchawkach i głośnikach.

RADJO-ELEKTRIT

Ceny niższe

Długoterminowe spłaty
Solidna obsługa
Pomoc techniczna

w firmie „ELEKTRA”

A. STANKIEWICZ
Aleja 35, tel. 14-62.

LeKarz-Dentysta

Michał Grejniec

w Częstochowie

mieszka obecnie — II ALEJA Nr. 24
róg Kościuszki, gdzie cuk. „Roma”.
Przyjmuje codziennie od 10-2 i od 4-8 w
W niedzielę i święta od 10-2 p.p.

GOŁEM OKIEM.

Młody i stary las.

Świat jest rozrzucający, rozbrajający, rozrzucający, gdyby tak chciał jeszcze rozbroić się, byłby jeszcze więcej rozbrajający. Choćby ubój rytualny. Wiele to krzyku narobiło się o tę sprawę: przez poderżnięcie czy przez ogłuszenie? Bydła mają satysfakcję, humanitarność ludzka zatroszczyła się o nie, walczą o lekką dla nich śmierć, lub ściślej o lekkie zdechnięcie, o osłodzenie im ostatnich chwil życia przed ostateczną wędrówką do ludzkich żołądków.

W tym samym czasie Włosi mordują tysiące Abisyńczyków i nikt gwałtu nie czyni. Może dlatego, że Włosi mordują humanitarnie przez ogłuszenie armatami i gazami a Abisyńczycy rytualnie — przez podrzynanie. To jest wielka i zasadnicza różnica — nie ilość, lecz jakość mordowania. Nie to jest ważne wielu umiera, tylko jak umiera.

Być może, że pożoga wojenna obejmie i inne narody, istnieje wiele prawdopodobieństwa w tym, że wkrótce poleje się krew i na Dalekim Wschodzie. Ale i wtedy sumienie ludzkości ograniczy się jedynie do przestrzegania form masowego uboju rytualnego lub zwykłego.

Cóż, po emocjach wojny światowej przytępiła nasza wrażliwość, straciłszy skłonność do emocjonowania się. Ostatecznie dziwić się nie należy: podatki wypruwają nam ostatnie żyły, egzekucje podrzynają nam gardła, kryzys nas ogłusza. Jesteśmy dobijani rytualnie i nierytualnie, na dwa sposoby.

Przeciętny człowiek, gdy wyczyta z komunikatu z placu boju wiadomość, że w walce poległo 20 tysięcy Abisyńczyków, powie co najwyżej:

— Ale im dali łupnia!

Inny ten sam fakt oceni słowami:

— Włosi odnieśli wielkie zwycięstwo.

A jeszcze inny, zwolennik uboju nierytualnego, orzeknie.

— A nie mówię, że ubój przez ogłuszenie jest skuteczniejszy, od uboju rytualnego przy pomocy podrzynania gardła.

Nikt jednak nie zada sobie trudu, że to wielkie zwycięstwo polegało na wymordowaniu 20 tysięcy ludzi żywych, ojców rodzin, mężów czy synów, że taka zbiorowa rzeź jest potworną hańbą XX stulecia, w którym humanitarna ludzkość głowi się nad sposobem złagodzenia cierpień bydłom, przeznaczonym na pożarcie przez ludzi, a nie reaguje na masowy mord ludzi. Ostatecznie ma to swoje wytłumaczenie: człowieczy człowiek nie pożera — pożera wieprzwinę, wołowinę, cielęcinę a nawet koninę.

Nie mam zamiaru zajmować się kwestią uboju rytualnego, to dla mnie sprawa drażliwa, jak drażliwa jest sprawa mordowania Abisyńczyków. Gdybym jednak na chwilę wlaź w skórę bydła i gdyby mnie wtedy zapytano jak chce być ubity, normalnie, czy rytualnie, bez przeczenia przedwzrostkiem nadziałbym na rogi i skopał tego, który zadawałby mi to pytanie, a dopiero potem opowiedziałbym się za ubojem przez ogłuszenie. A to ze względów czysto ludzkich, które buntują się przeciwko barbarzyńskiemu dudnieniu nożem po gardle żywej istoty i babraniu się we krwi zwierzęcia, przedłużając dla religijnych względów jego męki. Względem estetycznym, a ściślej żołądkowym nakazują ograniczyć ceremoniał do niezbędnych czynności mających na celu zabójstwo. Ta świadomość bezpośredniości zabójstwa zwiększy raczej apetyt na mięso i ułatwi trawienie. Jestem pewny, że gdyby gorliwych obrońców uboju rytualnego i konsumentów koszerne mięsa zaprowadzić do rzeźni i kazać im uczestniczyć w ceremonii rytualnego uboju bydła, to pewny jestem, że handel tem mięsem ustałby zupełnie.

O konieczności utrzymania uboju rytualnego przekonywał mnie pewien inteligentny Izraelita, gorący zresztą zwolennik uboju rytualnego w zasadzie a w praktyce nie gardzący nawet wieprzwiną.

— Kwestia uboju rytualnego jest nie słychanie drażliwa dla wierzących Żydów, którzy spożywają koszerne mięso, traktując jako akt religijny, przekazany im przez przadków. Szczególnie kwestia ta staje się drażliwa a nawet dramatyczną dla młodych Żydów służących w wojsku, gdzie niema kuchni rytualnej.

To mnie przekonało.

Właśnie dlatego należy usunąć owe zadrażnienia. Trudno bowiem, aby państwo segregowało poszczególnych obywateli, stosując różne racje żywnościowe, lub dla tych względów eliminowało z powinności odbycia służby wojskowej Polaków wyznania mojżeszowego. Przecież ci wszyscy Żydzi, którzy odbyli służbę wojskową i jedli ze wspólnego kotła wojskowego żadnego uszczerbku na ciele i duszy nie ponieśli i ani trochę nie przestali być religijnymi Żydami.

Ten argument mnie przekonywał.

Dla otrząśnięcia się z rytualnych nastrojów poszedłem do „Edenu” na film „Młody las”. Nie wiem jak płacze bóbr, bo nigdy płaczącego bobra nie widziałem i nie pojmuję jaki powód ma to bydlę do płaczu, nie odczuwając kryzysu, ani bezrobocia, nie będąc zaszczytane przez komorników i nie płacąc podatków. Ale, przysłówowo, spłakałem się jak bóbr. Takie ożywione wspomnienia szczęśliwej młodości robi silne wrażenie. Sztuba, umundurowani „budziarze”, wyszytynione uroczyste postacie „belfrów”, portrety „ich Imperatorskich wielkości” — wszystko to odżywa w pamięci, dławi spazmem gardła.

Nie, niezamierzam pisać recenzji o tym filmie, bez względu na dobrą grę artystów; film przemówił do mnie potężną wymową wspomnień, tych czasów, w których z jednej strony młodzież patriotyczna walczyła o szkołę polską z drugą...

Nie chciałbym zmacać sobie tych pięknych wspomnień, ale trudno powstrzymać się i nie zanotować pewnych refleksji, które nasunął mi ten film.

W owych czasach popularne było smutne, bo prawdziwe, powiedzonko: „Polak w mundurze przestaje być Polakiem”. Dziś to powiedzonko przykre straciło nieco na swej aktualności, dziś Polacy noszą polskie mundury i noszą je z godnością i dumą...

Lecz wtedy, przed wojną, powiedzonko dotyczyło tych Polaków, którzy przywdzawszy obcy mundur zaborczy, usiłowali być bardziej obcy, niż obcy. To były najwstrętniejsze podpory władzy zaborczej, bardziej zaborczy niż sami zaborcy.

Gdy patrzałem na umundurowanego

belfra Polaka, który szpiclował, denuncjował i prześladował patriotyczną młodzież polską, to na myśl mi przyszły podobne postacie umundurowanych Polaków, których mundur przerabiał z gruntu na niepolaków. Wielu z nich swoją mundurową służbowość oddało do dyspozycji Wyzwolonej Ojczyzny, wielu z nich uzyskało już dyplomy służbowości Polskiej.

Czy była to wtedy tylko konieczność życiowa, czy rzeczywiście „Polak w mundurze przestaje być Polakiem”?

Kiedy czytam alarmujące wieści, że majątek narodowy tonieje z roku na rok, że przemysł przechodzi w obce ręce, to nasuwa mi się przypuszczenie, że nie dzieje się to przypadkowo, że jednak chyba warunki „lokalne” sprzyjają temu wydziedziczeniu nas z majątku narodowego i że ten proces nie napotyka na zdecydowany sprzeciw solidarności społecznej, że przysłówowi „Polacy w mundurach”, na służbie obcego kapitału, stają się bardziej troskliwymi przedsiębiorcami obcego kapitału, niż sami obcokrajowi kapitaliści.

Dam przykład: prezesem Stowarzyszenia Przemysłowców Okręgu Częstochowskiego w Częstochowie jest obcokrajowiec. Myliłby się, kto by przypuszczał, że Stowarzyszenie Przemysłowców naszego okręgu obejmuje wyłącznie przemysł obcy. Nie, obejmuje ono cały przemysł, a więc przemysł polski. Nie zamierzam poddawać krytyce działalność pana prezesa Stow. Przemysłowców, chciałbym tylko, aby ktoś wskazał mi odwrotny wypadek, gdzie Polak w obcym kraju jest prezesem i reprezentantem przemysłu krajowego. Taki wypadek zdaje się być niemożliwy — za wyjątkiem Polski, kraju wszelkich możliwości niemożliwych.

Bo chyba nie gra tu roli brak zaufania obcego kapitału do nas, gdyż w tym wypadku musielibyśmy stanowczo przeciwstawić się tej poniżającej naszą godność narodową nieufności i postawić swój postulat: godzimy się na przyływ obcego kapitału, lecz nie godzimy się na przyływ obcych kapitalistów.

Raczej myślę, działa tu stary las — przysłowiowi „Polacy w mundurach”, którzy chcą być bardziej obcokrajowcami niż rzeczywiście obcokrajowcy.

Ja.

„Pożegnanie Karnawału“ — już dzisiaj. Dawno już zapowiedziana i przez wszystkich oczekiwana zabawa „Pożegnanie Karnawału“ odbędzie się nareszcie w dzisiejszą sobotę w sali balowej Ogniska Niepodległości, Pułaskiego 2. Zwykły wygląd tej największej w Częstochowie sali zmienił się niedopoznania Olbrzymie okna wewnętrzne i przeciwległa ściana przystrojone są w artystycznie wykonane, olbrzymie płótna, przedstawiające tańczące w ludowych strojach pary. Poza tym cały gmach przybrany został mile nęcącą oko naturalną zielenią, a oświetlenie wzmocniono przez specjalny, wielobarwny reflektor.

Gdy do tego wszystkiego dodamy świetny powiększony jazzband 27 p.p., niedrogi, wykwitny bufet oraz atrakcje jak: wybór królowej i króla karnawału, konkurs na najlepszą tancerkę i t. d., to otrzymany niewątpliwie imprezę, w której naprawdę warto wziąć udział. Wejście 90 gr. Kostiumy mile widziane. Strój dowolny. Całkowity dochód z „Pożegnania Karnawału“ przeznaczony jest na cele Przystosowania Wojkowego Koła Nr. 1 Zw. Rezerwistów.

A zatem — do zobaczenia się dziś wieczorem na „Pożegnaniu Karnawału“.

Miejskiego Teatru Kameralnego.

W sobotę i niedzielę o godz. 20 ej dwa ostatnie gościnne występy ulubieńca publiczności p. Romana Górskiego w „Muzyce na ulicy“ w roli Włoka.

W niedzielę o godz. 15 30 i 17 45 „Trafika pani generalowej“

W poniedziałek teatr nieczynny.

Górowski na gościnnych występach w Częstochowie. Częstochowska publiczność z niekłamana satysfakcją powitała swego ulubieńca p. Romana Górskiego, który od kilku dni występuje gościnnie w arcywesołej komedii muzycznej „Muzyka na ulicy“. Talent komiczny Górskiego w

Dnia 22 lutego została otwarta

filja sklepu spożywczo-kolonialnego p. f.

W. Janikowski

Częstochowa, ul. N. M. Panny 37

— (II Aleja). —

Polecam w wielkim wyborze artykuły spożywcze, kolonialne i delikatesy

PO CENACH NISKICH.

Do akt Nr. Km. 1196/1935 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie 2-go rewiru Józef Solarczyk zam. w Częstochowie przy ul. Kilińskiego Nr. 30 na zasadzie art. 602 K.P.C. obwieszcza, że w dniu 6 marca 1936 r., od godz. 10 rano odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, w Częstochowie przy ul. Małej Nr. 7 składających się z maszyny do liczenia, maszyny do pisania, kasy ogniotrwałej, biurka i 2 ch stołów biurowych oszacowanych na łączną sumę 800 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. Licytacja w drugim terminie poniżej szacunku. Częstochowa dn. 13 lutego 1936 r.

Do akt Nr. Km. 770/1934 r.

Obwieszczenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Częstochowie 2-go rewiru J. Solarczyk zamieszkały w Częstochowie przy ulicy Kilińskiego Nr. 30, na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 5 marca 1936 roku, od g. 10 rano, odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, w Częstochowie przy ul. N. Panny Marji Nr. 22, składających się z różnych materiałów piśmiennych biurowych oraz przyborów szkolnych i urzędzenia sklepu, oszacowanych na łączną sumę 2165 złotych, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Częstochowa, dnia 18 lutego 1936 r.

Komornik J. Solarczyk.

BIELSKIE MATERJAŁY MĘSKIE

Na garnitury, palta i spodnie FIRANKI odpasowane i na metry w najmodniejszych wzorach, KOLDRY wstawiane znane z dobroci poleca Firma JERZY CHOLEWICKI i S-ka, Częstochowa II-ga Aleja Nr. 23

Dyskretnie z zamożnymi partiami najsztywniejszymi tylko łączy i ułatwia sprawy separacji chrześcijańskie biuro ma trymonjalne „Radość“, Częstochowa, Dąbrowskiego 11, telefon 25-62. (honorarium po skutku, informacja 30 gr.)

Zaprowadzony sklep z towarami do dobrego punktu do odstąpienia. Oferty do Redakcji dla „P.“

Poszukiwani zdolni radjotechnicy do seryjnego montażu — Szczegółowe oferty składać do administracji pod wykwalfikowany“.

Sprawa o odszkodowanie za tragiczny wypadek męża.

W roku 1923 w miejscowej Iglarni wydarzył się nieszczęśliwy wypadek przy pracy, którego ofiarą padł robotnik Krzyżanowski.

Nieszczęśliwy robotnik podczas pracy w fabryce uległ przygnieceniu i po niósł śmierć na miejscu.

Echa tego tragicznego wypadku w tych dniach odżyły w sali posiedzeń wydziału cywilnego sądu okręgowego.

Wypadek, podkreślamy, wydarzył się w roku 1923, lecz wdowa po tragicznie zmarłym Karolina Krzyżanowska dopiero w r. 1935 wystąpiła na drogę procesu cywilnego, żądając od właścicieli fabryki odszkodowania w kwocie 17 tys. zł. za tragiczny wypadek, który jej nieszczęśliwy mąż przy płacił życiem.

Rozprawie przewodniczył wiceprezes sądu okręgowego Keller, w charakterze wotantów przy stole sędziowskim zasiadali sędziowie Pol i Szperling, powództwo w imieniu Krzyżanowskiej po

całej pełni wyżywa się we wdzięcznej roli Wicusia. Od pierwszego ukazania się na scenie Górski wnosi ten niedający się ująć w ścisłe określenia tajemniczy fluid, będący dla publiczności niezawodną zapowiedzią wesołej zabawy.

Zapomocą właściwych sobie wypróbowanych gier i nieocenionych intonacji, a czasem nagłego grymasu twarzy Górski w roli pocziwego z kościami, zawsze chętnego do wypitki i zlekka sentymentalnego gitarzysty daje nam żywego człowieka.

Utalentowany artysta zabawi u nas jeszcze tylko 2 dni, poczem powróci do Bydgoszczy, gdzie od początku bieżącego roku teatralnego z wybitnym sukcesem gra w Teatrze Miejskim.

Z narciarstwa. Wycieczkę narciarską do Złotego Potoka organizuje SNPTT w niedzielę dnia 23 b.m. Zgłoszenia w sekretariacie w godz. 19 — 20 lub telefonicznie (tel. 17-80).

W okresie od 1 do 15 marca r. b. otwarty zostanie w Sławsku obóz narciarski dla członków SNPTT. Zgłoszenia przyjmuje do dnia 26 b.m. i Informacji udziela sekretariat, ul. Najśw. Marii Panny 14.

Pod kołami furgonu. Wczoraj o godz. 15 m. 30 na powracającą ulicą Piastowską Antoninę Stepień, lat 62, zam. przy ulicy Piastowskiej nr. 128, najechał furgonem Miglas Kazimierz, zam. przy ulicy Niewielkiej nr. 12. wskutek najechania starszuszka doznała ogólnych obrażeń ciała.

„Dolinarz“ w potrzasku. Policja zatrzymała niejakiego Konrada Buszewskiego (ul. Krótka 32), który p. Edmundowi Gilńskiemu (ul. Gnaszyńska 8) skradł z kieszeni palta 18 zł. Buszewski, niejednokrotnie notowany już w wydziale śledczym za różne „występy“. Powędrował do aresztu.

Stodoła spłonęła. Wczoraj o godz. 20.30 wybuchł pożar w stodole Antoniego Flodrowskiego w Kłobucku. Stodoła spłonęła doszczętnie. Straty wyniosły 400 złotych.

Nie odbędzie się. Zarząd Koła TNSW. zawiadamia, że 27 bm. będzie odczyt dla rodziców prof. uniw. dra Mysławskiego p. t. „Co rodzice powinni wiedzieć o seksualnym wychowaniu młodzieży“ z przyczyn od Zarządu niezależnych w tym terminie nie odbędzie się.

Odebrać można. W II komisariacie P. P. znajdują się do odebrania następujące rzeczy: torebka damska, pierścień złoty, kolczyki, papierosnica srebrna, zegarek damski, srebrne łyżki stołowe, zegarek męski niklowy i jeden worek soli.

W III komisariacie P. P. znajduje się do odebrania pół klg. gwoździ 3 calowych i około 4 metrów drutu izolowanego, porzuconego w czasie pościgu przez nieznane sprawcy.

Pożar. W dniu 19 bm. o godz. 20 w zabudowaniach Kłysy Jana zam. z kolonii Gorzelnia, powstał pożar, wskutek którego spaliła się stodoła, szopa, 6 metrów łubinu, 30 metrów słomy oraz narzędzia rolnicze, wartości ogólnej 817 złotych.

pierał adwokat N. Rozenstajn, z ramienia pozwanej firmy stawał adwokat Mieczysław Konarski.

Jak się okazało, powódka ze swymi pretensjami wystąpiła tak późno, bo po 12 aż latach, dlatego, że po śmierci męża fabryka przyjęła do pracy jej syna liczącego podówczas lat 12. Mniejsza o to, co chłopak robił, w każdym razie przynosił do domu kilka złotych na tydzień, a potem w miarę lat coraz więcej i więcej. Wreszcie poszedł do wojska i dopiero wtedy Karolina Krzyżanowska wystąpiła na drogę sądową.

Sąd, wychodząc z tego założenia, że wypadek wydarzył się w roku 1923, gdy jeszcze obowiązywała stara ustawa rosyjska o nieszczęśliwych wypadkach przy pracy, przewidująca 2-letnie przedawnienie dla pretensji tego rodzaju, powództwo Karoliny Krzyżanowskiej oddalił.

Wypadek na ślizgawce. W pobliżu parku w Rakowie, gdzie urządzone zostało ślizgawka, wydarzył się wczoraj popołudniu nieszczęśliwy wypadek, ofiarą którego padł 8-letni Marjan Błaszczak (Raków, domy fabryczne). Chłopiec ślizgał się przez dłuższy czas na lodzie, wykazując wielką brawurę. W pewnej jednak chwili potknął się i upadł tak nieszczęśliwie, że złamał prawą nogę.

Nieporozumienia sąsiedzkie.

Widownia burzliwego zajścia był wczoraj dom Nr. 27 przy ul. Brzeźnickiej.

W domu tym m. in. zamieszkuje wraz z rodziną p. Jan Woldański, który od pewnego czasu pozostaje na „stopie wojennej“ ze swoim sąsiadem, p. Głowackim.

Na tem tle doszło właśnie wczoraj do poniższego zajścia:

Korzystając z tego, że p. Woldański był chwilowo nieobecny, p. Głowacki uzbrolwszy się w siekiere, usiłował wczoraj około godz. 15 wtargnąć do mieszkania nieprzyjaciela.

Szturm, choć gwałtowny, nie powiódł się, gdyż mieszkanie zamknięte było na klucz, a domownicy, stwierdziwszy, że nacierającym jest p. Głowacki, odmówili otwarcia drzwi. Nieprzyjaciel wobec tego rozpoczął odwrót, rozgniewany jednak porażką, wybił siekiere wszystkie szyby w forticy wroga, co pociągnęło dlań przykre następstwa w postaci sprawy sądowej, albowiem policja, powiadomiona o wyczynie p. G. wszczęła przeciwko niemu dochodzenie.

OBRAZKI SĄDOWE.

Raport do raportu.

— Strasznie się boję za służbę wojskową! — mówił pan Hilel Rapaport. — Nie wiem, jak ja to wytrzymam, spowodu jestem zwyczajna skóra z kośćmi.

Pan Moniek Ajzenfarb, wysłuchany starszy szeregowiec, uśmiechnął się zadowolony swoją wyższością.

— Nic ciebie nie będzie, ale potrzebujesz mieć pewne przygotowanie. Radziłbym cię wziąć parę lekcji wojskowości.

— Rzeczywiście? — zastanowił się pan Rapaport. — Bym się nawet zgodziłem. Ale kto mi będzie przygotować?

— Ja sam mogę za dwa złote.

— Półtorabym dał.

— Zgoda. No to możemy już zacząć!

Pan Ajzenfarb rozejrzył się po swym mieszkaniu. Odsunął stół i krzesła pod ścianą, wyprężył się jak struna i przystąpił do lekcji.

— Baczność, psakrew!

Pan Rapaport stanął w odpowiedniej pozycji.

— Jak tu stoisz, ofierma jeden? — krzyknął pan Ajzenfarb. Wyprostuj sobie! I tego brzucha schowaj mnie zaraz! Pierwszy raz widzę, żeby skóra z kośćmi miała takiego brzucha. Spocznij!

— Dziękuję cię, Moniek, — od-

Kto wygrał na loterii?

Wczoraj, w 2-im dniu ciągnięcia 1-ej klasy 35 Loterii Państwowej główne wygrane padły na następujące numery:

I.

5.000 zł. na n-ry: 54233 88514.

1.000 zł. na n-ry: 65137.

500 zł. na n-ry: 76524 167514.

400 zł. na n-ry: 11699 13730

103501 157842.

200 zł. na n-ry: 15800 18068 34180

45906 58894 70482 84581 93710 162216

166436.

150 zł. na n-ry: 16107 19129 21226

41110 43168 45194 57099 59089 73894

80876 99592 100927 107695 107724

107910 121878 128013 139900 155559

165749 167099 192229

II.

50.000 zł. na nr. 122152.

25.000 zł. na nr. 183671.

10.000 zł. na n-ry: 44357 178981.

5.000 na nr. 188596.

2.000 zł. na n-ry: 27371 122325

142333.

1.000 zł. na n-ry: 12677 35027 39085.

500 zł. na n-ry: 10209 61659 62006

133867 171118 189624.

400 zł. na n-ry: 25586 44812 45055

52939 83698 92400 103106 131942 135490

188632.

200 zł. na n-ry: 2826 4346 5419

7195 8667 13176 14732 23412 23508

27526 38458 59643 76818 79424 107806

134439 139926 153988 158500 174102.

150 zł. na n-ry: 2189 3212 16582

43156 49997 59203 64905 92961 93867

99951 103015 116538 120492 121960

124610 131254 131689 162063 174250

177704 178052 179551 179726 189128

194293.

Do wynajęcia 4 pokoje z kuchnią, front z wygodami, 3 pokoje z kuchnią z wygodami i-sze podwórko, rozkład korytarzowy. Aleja Wolności 19, wiadomość u administratora domu p. Koenighajta.

Do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią z wygodami, słoneczne, II piętro, Kilińskiego 14. Wiadomość u administratora p. Koenighajta, Aleja Wolności 19.

Potrzebni chłopcy

do rozsprzedaży „SŁOWA“.

Zgłaszać się w administracji, Aleja 32-

parł pan Rapaport. — Jeszcze nie jestem zmęczony.

— Co? — wrzasnął pan Ajzenfarb.

— Moniek ty do mnie mówisz? Wypluć te brzydkie słowa! Panie sierżant się nazywam. Baczność! Szeregowiec Rapaport!

— Słucham pana sierżanta.

— Pisać potrafi?

— He! Dobrze pytanie! Naturalnie potrafię.

— No to marsz w tej chwili moje wygodki wyczyścić!

Rekrut zdenerwował się.

— Tego to ja nie mogę zrobić.

— Szeregowiec odmawia posłuszeństwa? — nasrozył się pan Ajzenfarb.

— Zaraz się obliczę z szeregowcem. Rapaport! Do raportu!

Pan Rapaport zdziwił się ogromnie.

— Rapaport do raportu?

— Us! — syknął pan Ajzenfarb.

Szeregowiec jest głupi jak but! Dłaczego jest taki głupi?

Rapaport obraził się.

— Pan sierżant sam jest głupi!

Tej hardej odpowiedzi nie mógł pan Ajzenfarb darować i wymierzył oporne- mu szeregowcowi tęgą policzek.

Pan Rapaport naturalnie nie pozostał przyjacielowi dłużny i powstała bójka, zakończona wybiłcem szyby okiennej, w rezultacie której sąd starościński skazał obu panów na 5 złotych grzywny każdego.

Z KRAJU.

Pracownicy ubezpieczeń społecznych u min. Jaszczółta.

Minister opieki społecznej, p. Jaszczółt przyjął ostatnio dwie delegacje: pierwszą z ramienia Związku Zawodowego Pracowników Ubezpieczeń Społecznych oraz drugą Z. Z. Z., Zjednoczonego Związku Zawodowego Pracowników Ubezpieczeń Społecznych, Związku Pracowników Kas Chorych i Instytucji Ubezpieczeń Społecznych, Związku Farmaceutów Pracowników R. P. i Związku Zawodowego Chrześcijańskiego Zjednoczenia.

Delegacje przedstawiły p. ministrowi niezwykle trudną sytuację materialną, w jakiej znajduje się obecnie ogół pracowników instytucji społecznych oraz prosiły o przesunięcie terminu wejścia w życie par. 56 przepisów służbowych. Ponadto zwrócono się do p. ministra z prośbą o zastosowanie do pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych ułg w opłatach podatku specjalnego oraz o polecenie przyspieszenia przedłożonej ministerstwu sprawy oddłużenia pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych.

P. minister oświadczył w odpowiedzi, że w granicach ustawowych możliwości zbada z całą życzliwością postulaty pracowników ubezpieczeń społecznych pod kątem widzenia przyszłości im z pomocą w ich trudnej sytuacji materialnej.

Biała śmierć.

Niedaleko potoku przepływającego w Czchowie pod Tarnowem znaleźli wieniaczy w śniegu zwłoki kobiety. Jak wykazały dochodzenia była to Honorata Hołystowa lat 52, żona gospodarza z Tworkowej, która krytycznego dnia popołudniu udała się do Michała Urbańskiego po odbiór 50 groszy. Hołystowa powracając do domu podczas panującej wichury zabiła w polu, poczem gdy przechodziła przez potok łódź się pod nią załamała, a następnie idąc w mokrem ubraniu wskutek mrozu zmarła.

Bizuterja skradziona w Czechosłowacji odnaleziona w Warszawie.

Donosiliśmy przed niedawnym czasem o wykryciu przez policję kolekcji bizuterji, wartości milionowej, skradzionej przez włamywaczy w Morawskiej Ostrawie.

Czeska policja posadziła o dokonanie tej kradzieży syna poszkodowanego. Tymczasem warszawska policja, prowadząc dochodzenie w związku z

Firma W. SZPIGELMAN

Egzystuje od r. 1887

I Aleja Nr. 8.

Ma zaszczyt zawiadomić WP., że z dniem 1 lutego r. b. sklep nasz mieszczący się przy ul. P. Marji Nr. 8, został przeniesiony do nowego lokalu przy ul. P. Marji Nr. 14.

Poleca: Szkło, porcelanę, żyrandole i platery po cenach nader niskich. Z okazji przeniesienia sklepu udzielamy na wszelkie towary do dnia 1 marca b.m. specjalny rabat.

Z poważaniem W. SZPIGELMAN

Częstochowa, I Aleja nr. 14.

zabójstwem konfidenta Bichmana, przy ul. Krochmalnej, aresztowała jako podejrzanego o udział w zabójstwie włamywacza Stan. Stopnickiego, w mieszkaniu którego znaleziono biżuterję przywiezioną z Czechosłowacji.

Policja warszawska sfotografowała znalezioną biżuterję i odtbitkę wysłała do Czechosłowacji. Obecnie nadeszła odpowiedź od policji czechosłowackiej że znaleziona u Stopnickiego biżuterja pochodzi właśnie z włamania w Morawskiej Ostrawie. Stopnicki osadzony został w więzieniu pod zarzutem udziału we włamaniu w Czechosłowacji i udziału w zabójstwie konfidenta Bichmana.

5 tysięcy zł. za palec odcięty przez rzeźnika.

Pewna manikurzystka warszawska wstąpiła do sklepu masarskiego, aby kudić mięso na obiad. Właściciel sklepu złożył na stole sztukę mięsa, aby odrąbać kawalek dla klientki, gdy w tym momencie manikurzystka pokazała palcem część żądanego kawałka mięsa. Topór ze świstem przeciął powietrze i spadł tak niefortunnie na łade, że uciął palec klientce. Manikurzystka wystąpiła do sądu domagając się odszkodowania za utracony z winy rzeźnika palec, gdyż utrata ta pozbawiła ją możliwości zarobkowania w swym zawodzie.

Niezwyczajny strajk w sklepie.

Od kilku dni trwa strajk w składzie papierów i materiałów piśmiennych S. Hamburgskiego w Łodzi.

Strajk powstał, gdy przedsiębiorca zwolnił dwóch pracowników, w obrobie których wystąpił cały personel. Pracownicy ci od 2 dni nie opuszczają sklepu i nocują tam... a w ciągu dnia sklep jest otwarty i klientów obsługuje sam właściciel.

Jest to pierwszy tego rodzaju strajk w sklepie łódzkim. Skłócone strony zwróciły się do inspektoratu pracy, który zwołał konferencję na dziś.

2 i pół milj. złotych odszkodowania

po spalonej fabryce jedwabiu.

W bieżącym tygodniu wypłacono jedną z najwyższych premij ubezpieczeniowych, jaką w ostatnich latach musiały przyznać towarzystwa ubezpieczeń dla pokrycia strat pożarnych w Polsce. W roku ubiegłym spłonęła w Pabjanicach duża przedziałnia jedwabiu. Pożar zniszczył wszystkie urządzenia fabryczne. Ustalono, że ogień powstał od przypadkowego zaproszenia ognia. Przedziałnia była ubezpieczona w dwóch zagranicznych towarzystwach, które musiały przyznać odszkodowanie w wysokości 2 milj. 500 tys. zł.

ZE SWIATA.

Choć wojna i sankcje — Włoch humorek ma.

Na froncie abisyńskim giną setkami czarnooccy chłopcy z Bergamo, Neapolu, Rzymu, Medjolanu. Na półwyspie Apenińskim sankcje zaciśkają kleszcze. Na ołtarzu krwawego Marsa, składają kruczołose neapolitanki najkosztowniejszą biżuterję, uczeni publicyści drukują poważne artykuły o racjonalizacji odżywiania i przystosowania kuchni włoskiej do sytuacji sankcyjnej. Karty restauracyjne z sankcyjnymi obiadami mizernie zachęcają gości dwurzędkiem niewybrednych potraw Słupy ulic, witryny okien, fasady kamienic, przestregają barwnymi plakatami przed marnotrawstwem benzyny i innych środków pędnych. Wszystko idzie na front. Pod błękitem włoskiego nieba jest entuzjastyczna trwoga, pełna oczekiwania.

Mimo powagi sytuacji, mimo ostatniej dziurki na sankcyjnym pasku, wesoło wieniec Włoch nie stracił humoru. Może ten humor nieraz o wisielczy zatrąca, może stał się komunalem, formułą nieomal urzędową, ale jest. II Duce każe się śmiać. Włosi się śmieją. Oczywiście. Z Negusa, Abisynji i państw sankcyjnych.

We wszystkich pismach humorystycznych lwia część materiału to humor

aktualizujący do wojny afrykańskiej i ostatnich wydarzeń na arenie politycznej Europy. Oto niemal na każdej stronie charakterystyczna postać Negusa. Skrył się za krzaczkiem, pod pachą trzyma maszynowy karabin, a drugą ręką zasłania parasolem głowę przed lecącym z nieba deszczem włoskich bomb.

Największa bodaj złośliwość satyry włoskiej skierowana jest przeciwko państwu, stosującym sankcje.

Dla przykładu, popularny we Włoszech dowcip, na ten temat, drukowany w jednym z humorystycznych tygodników włoskich.

U rzeźnika długa kolejka. Do lady sklepowej dociska się wreszcie wesoła gosposia: — „Poproszę kilo sankcjonisty!”

— Gigi! — woła majster do czeladnika — odważ kilo wieprzowiny dla pani.

Podobne i beztrojskie zazwyczaj na oko oblicze Włocha, zaszło się mocno, spochmurniały zwłaszcza twarze matek, trwoniących oczekujących wiadomości z placu boju i komunikatów z frontu z listami poległych i rannych.

W tej ciężkiej sytuacji jeszcze swobodny lekki humor ratuje Italczyków od całkowitej apatii i pozwala w najtragiczniejszych momentach mieć oczy pełne uśmiechu.

Z milionera zamiataczem

Rada miejska w Madrycie otrzymała w tych dniach dość niezwykle podanie. Mieszkaniec Madrytu niejaki Adrian Sagazeta zwrócił się do rady z prośbą o danie mu jakiegokolwiek zajęcia, bodajby nawet zamiatacza ulic, gdyż inaczej przyjdzie mu umrzeć z głodu.

Przewodniczący rady, na którego ręce wpłynęło podanie, był w nielada kłopotcie. Nazwisko petenta było mu doskonale znane. W ostatnich latach monarchji Adrian Sagazeta należał do najamożniejszych z obywateli stolicy Hiszpanji. Majątek jego oceniano na kilka milionów pesetów. Wybrany do rady miejskiej Sagazeta położył duże zasługi około upiększenia stolicy.

W okresie dobrobytu prowadził do spółki z bratem fabrykę mebli. Pewnej nocy fabryka spłonęła. Był to pierwszy krok na drodze do ruiny. Fabryka nie była ubezpieczona. Sagazeta stracił około 500.000 pesetów. Nieudane spekulacje gruntami podmiejskimi poderwały do reszty jego fortunę. Sagazeta rzucił się w wir polityki, wydając na propagandę ustroju republikańskiego resztę pozostałych pieniędzy. Republika zapomniała o swym obrońcy. W skrajnej nędzy Sagazeta przypomniał się swym współrodakom, dzięki którym otrzyma obecnie posadę zamiatacza ulic w Madrycie.

ANTONI STANKIEWICZ.

KATASTROFA

POWIEŚĆ.

7

— Trzeba tylko być uprzejmym dla dozorczy gmachu i ugrzecznionym dla przodownika policji tej dzielnicy, a można mieszkać bez pieniędzy i konieczności meldowania się. Nikt się tu ciebie czeptać nie będzie, bo kieszonki przez znaczone są do rozbiórki. Rozbiórą je, bo wyglądem swym kompromitują stolicę. Podobnie, jak my. My też jesteśmy przeznaczeni na rozbiórki, bo oszczędzamy szlachetne oblicze stolicy i nikomu narazie nie jesteśmy potrzebni.

Polowe stare łóżko, kawałek stołu i ułamek krzesła, kubek, miska... Jak to jednak miło mieć dach nad głową, dach dla samego siebie. Walizeczka pod głowę, marynarka pod plecy i spanie gotowe — zawsze to już jest mieszkanie. Mimo, że w żołądku czuje się obfitość.

Zygmunt ma ustalony ceremoniał układania się do snu: przynosi w misce wody, rozbiiera się do pasa, zmywa starannie, masuje sobie twarz palcami, kilka minut gimnastyki, a wreszcie drobniawego przegląd ubrania przy naftowej lampce.

Bo Zygmunt jest elegantem i sypia na spodniach, by się zaprasowały kani. To bardzo trudna rzecz, gdy się nie ma prześcieradła a tylko małą podusz-

kę. Ale Zygmunt już się tej sztuki nauczył i umie przespać całą noc, leżąc w jednej pozycji, by się spodnie nie wygniotły.

Andrzej idzie za jego przykładem, ściga koszulę, by gruntownie wymyć ciało po kilkudniowej poniewierce.

— Co ty tu masz? — zapytuje go Zygmunt.

— Ach, to? — Andrzej uśmiecha się tklawie i dotyka palcami wielkiej sinożółtej plamy na lewej piersi.

— Już teraz nie boli — mówi — tylko przy dotknięciu. Ale przez kilka dni dokuczało porządnie.

— A któż ci tak przypaleniował?

— W katastrofie kolejowej 16 września. Czytałeś pewno...

Zygmunt popatrzył na przyjaciela z uznaniem:

— Byłeś w tej katastrofie?

— Byłem.

— O, bracie, to pewno odszkodowanie dostaniesz, a może rentę pobierać będziesz.

— Za co?

— Idjoto! Przecież rząd płaci odszkodowanie za szkody spowodowane katastrofami kolejowymi.

— Kiedy ja żadnej szkody nie poniosłem.

— Durniu! — oburzył się Zygmunt.

— A strach? A ten siniak? Mogłeś przecież stracić zdrowie, pieniądze i cenne przedmioty, które wiozłeś wtedy!

— Kiedy ja nic nie straciłem.

— Warjacie, a któż to sprawdzi?

Któż ci dowiedzie? Taka katastrofa, to jak główna wygrana na loterii. Gdyby

ci jeszcze ręce lub nogi pourywało, albo zebra połamało, byłbyś żył jak pan!

— Kiedy nic mi się nie stało — broń się Andrzej.

— Mimo to trzeba było stanąć na komisję lekarską, wziąć dobrego adwokata. On jużby wiedział jak sprawę pokierować. O dureń, idjota, warjat; mieć taką bajeczną okazję i nie umieć jej wykorzystać!

A Andrzej myślał wtedy, że strata, jaką poniósł pieniędzmi, wynagrodzić się nie da. I raz jeszcze w sennych marzeniach przeżywa to wielkie wydarzenie, które w duszy jego spowodowało większe spustoszenie, niż długi pobyt na froncie...

... Przyjemnie jest podróżować w czystym przedziale wagonu drugiej klasy, czuć pod sobą miękkość siedzenia i oparcia i poddawać się sile pędu pociągu. Monotonnie turkoczą koła, wprawiając w drżenie wagon. Nie, w tem turkoście jest jakaś nieprawdopodobna melodia, która pasuje do każdej myśli, do każdego zdania, w myśli wypowiedziane go, do każdego pomyślanego słowa. Na przykład: „jadę do Warszawy.” — koła wystukują te zdania. A teraz: „co dalej?” albo: „katastrofa...” Turkot podchwytuje melodię i powtarza ją uporczywie, powtarza i słowa i zdania całkiem wyraźnie, jakby koła mówiły. Dookoła Wojtek — stara się rozśmieszyć Andrzeja.

A koła mówią: Jadę do Warszawy, co dalej? katastrofa!

To dziwne, że słowo „katastrofa”

koła skandują na spojeniach szyn silnie i groźnie, jakby rozumiały znaczenie tego słowa.

Naprzeciwno, rozwalony na miękkich poduszkach, ciężko dyszą starszy pan z brzuszkami nad wiek wyrosniętym. Jest prawdopodobnie bogaty: jego walizy zrobione są z solidnej skóry, opatrzone maszynem zamkami, jego teczka, którą zazdrośnie przyciska do kolan, wypchana jest obficie, pieniędzmi pewno, i opatrzona złotym monogramem.

Okrągłutki pan spogląda nieufnie na Andrzeja. Ma rację: obecność w przedziale takiego głodomora w podniszczonym garniturze nie może wzbudzić zaufania we właścicieli okrągłego brzuszka, potężnych waliz i pękatej teczki ze złotym monogramem. Andrzej zdaje sobie z tego sprawę i dlatego nie czuje się dobrze w towarzystwie okrągłego pana. Nie jest przecież przyjemnym, gdy ktoś spogląda na nas, jak na złodzieja. Ten pan napewno zdrzemnąłby się teraz z przyjemnością, gdyby nie obawiał się o swoje walizy i teczkę, którą teraz przyciska do wyniosłości brzuszka. To zrozumiałe: boi się, by Andrzej nie okradł go w czasie jego snu.

Dlatego Andrzej zamyka oczy, choć nie zamierza spać. Czyni to dla spokoju opasłego pana. Ten się jednak w pole wywieść nie da: kręci się, sapie, chrząka, ziewa głośno. Zapewne myśli, że Andrzej udaje śpiącego, by usnąć jego czujność.

(C. d. n.)

200 rozkochanych kobiet okrادی wytworny oszust.

Niedawno w szpitalu więzienia w Dannemora w Stanach Zjednoczonych Ameryki Półn. zmarł osobnik znany pod nazwiskami: Herman Kreuger, John Weidemier, lord Beaverbrook i jeszcze dziesiątkami innych. Był to jeden z najsławniejszych na świecie oszustów matrymonjalnych. On sam chęłpi się, że oszukał i okradł więcej, jak 200 kobiet!

Pierwsza ofiara.

Herman Kreuger, jak go będziemy nazywać, gdyż to nazwisko zdaje się być prawdziwym, był u szczytu kariery w ubiegłym dziesięcioleciu. Średniego wzrostu, niezbyt przystojny, średnich lat był zawsze nadzwyczaj wytwornie ubrany, miał bardzo piękne manery i wywierał na kobiety dziwny, magnetyczny niemal wpływ. Jedną z pierwszych jego ofiar była skrzypaczka Estera Weksler z Chicago.

Po jednym z występów Estery Weksler w pewnym music hallu, Hermann Kreuer, występujący wówczas pod nazwiskiem Artura Brooksa powiedział jej, że jest dyrektorem wielkiej wytwórni filmowej w Hollywood i, że zamierza zaangażować ją do filmu. Na skrzypaczce pseudo-dyrektor filmowy zrobił bardzo korzystne wrażenie. Zaczęła się z nim częściej spotykać. Niebawem poczuła do niego gorącą sympatię i była u szczytu szczęścia, gdy się jej oświadczył.

Po ślubie pojechała z mężem do rodziców, zamieszkałych na prowincji. Rodzice mieli niewielką posiadłość ziemską. Pseudo dyrektor filmowy namówił ich, aby tę posiadłość sprzedali, gdyż zaangażuje on tęsio, jako swego zastępcę, z pensją 1000 dolarów miesięcznie w Hollywood.

Najwni rodzice skrzypaczki olśnieni perspektywą wysokiego zarobku, sprzedali posiadłość, dom całe umeblowanie uzyskując około 15000 dolarów.

Brylanty kapitalistki.

Zamożna kapitalistka nowojorska pani Marja Burken została pewnego

dnia zaczepiona na ulicy przez bardzo wytwornego pana, który przywitał ją słowami:

Hallo! Nora! Jak się masz!

Pani Burken zdziwiona była zuchwałością zaczepiającego, lecz ten przeprosił ją i wyjaśnił, że wprowadził go w błąd jej nadzwyczajne podobieństwo do sławnej gwiazdy rewjowej Nory Baynes. To pochlebiło pani Burken. Nawiązała z nieznajomym gentlemanem rozmowę. Z rozmowy okazało się, że gentleman jest adwokatem i dyrektorem poważnego towarzystwa ubezpieczeniowego. Pani Burken zagustowała w jego towarzystwie. Gentleman spotykał się z nią coraz częściej. Prowadził ją po najdroższych restauracjach i nie żałował pieniędzy aby jej dostarczyć przyjemności. Znajomość pani Burken z dyrektorem zamieniła się niebawem w stosunek miłosny. Dyrektor był w niej bardzo zakochany. Jedno jej tylko żałował: że za dużo nosi na sobie kosztowności.

— Jesteś tak piękna, że niepotrzebne ci brylanty, gdyż twoja piękność jest najbardziej olśniewającym klejnotem! — mówił jej — zresztą prawdziwie wytworne damy wielkiego świata nie noszą tylu kosztowności.

Pani Burken dała się przekonać. Przestała nosić swe sennie brylanty. Wówczas dyrektor zatroszczył się, o nie i zaoferował swoje usługi. Łatwo wierzącą damą powierzyła mu kosztowności i oczekując, że otrzyma za nie ubezpieczeniową polisę.

Na tem się jej znajomość z wytwornym gentlemanem skończyła. Jak się okazało, był to Hermann Kreuger.

Skradzione brylanty przedstawiały wartość około 100 tysięcy dolarów!

Dyplomata.

W Waszyngtonie Hermann Kreuer występował w roli angielskiego dyplomaty, Henry Warda. Zapoznawszy się tam z panią Martin, bogatą kapitalistką, oświadczył się o jej rękę. Jako prezent zaręczynowy dał jej pierścionek z pięknym brylantem. Pani Mar-

tin zauważyła, wewnątrz pierścionka wypisane litery M. B. Na zapytanie, co te litery oznaczają, pseudo-dyplomata powiedział pod wielkim sekretem, że są to prawdziwe litery początkowe jego imienia i nazwiska. gdyż naprawdę nazywa się Maurycy Beaverbrook lord angielski, lecz będąc w tajnej misji w Ameryce, używa cudzego nazwiska. To jeszcze bardziej za imponowało pani Martin.

W istocie pierścionek pochodził z klejnotów ukradzionych przez Kreugera p. Burken. Po ślubie „lord“ z nowo zaślubioną żoną miał się udać do swoich posiadłości w Anglii. Ponieważ jednak, jak mówił, załatwienie „tajnej misji“ przeciągało się, musiał zamieszkać jakiś czas w Ameryce.

W tym celu chciał nabyć odpowiedni do swej pozycji towarzyskiej pałac. Pałac taki rychło znalazł. Pani Martin była nim zachwycona. Pałac miał kosztować 100 tysięcy dolarów. Tu jednak wypłynęła trudność. Trzeba było dać natychmiast 25 tys. dolarów zadatku, gdyż właściciel pałacu chciał go sprzedać zaraz. Lord był zrozpaczony. Sprobowanie potrzebnej gotówki z Anglii wymagało dłuższego czasu. Pani Martin, której pałac bardzo przypadł do gustu, sama zaproponowała mężowi pożyczkę. Przyjął ją z wdzięcznością i.. znikł, aby więcej nie wrócić.

15 lat więzienia.

Powyższe trzy wypadki są tylko próbkami działalności oszusta. Zaareztowano go na skutek skargi p. Hoffman w Chicago. Pannie Hoffman ukradł 15.000 dolarów.

Na rozprawę sądową wezwano wszystkie jego ofiary. Przybyło zaledwie kilka, reszta oświadcza, że nie żywi pretensyj. Znalazło się uawet parę takich, które ze łzami w oczach domagały się uwolnienia oszusta.

W maju 1929 roku Herman Kreuger został skazany na 15 lat ciężkiego więzienia. Z więzienia tego już nie wyszedł.

„Składajcie ofiary na Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka J. Piłsudskiego konto P.K.O. 1313“.

RADJO.

WARSZAWA 23 lutego

9.00 Sygnał czasu i pieśń. — 9.03 Gazeta rolnicza. 9.40 Dziennik poranny 9.50 Program na dzień bieżący 10.00 Transmisja nabożeństwa z Łowowa. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Przegląd teatralny. 12.15 Poranek muzyczny z Katowic. 13.00 Teatr Wyobraźni. 14.00 Ironiczna nowela 14.20 Muzyka salonowa 15.00 Godzina rolnika. — 15.45 Pogadanka z Łodzi. — 16.00 Pogadanka dla dzieci starszych. 16.15 Koncert reklamowy. 16.45 Program na dzień jutrzejszy. — 16.55 Teatr Wyobraźni. 17.00 Koncert w wyk. małej ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. — 19.40 Wiadomości sportowe. — 19.45 Nowości literackie 20.00 Utwory Franciszka Schuberta. 20.45 Wyjtki z pism Marszałka Piłsudskiego 20.50 Dziennik wieczorny. — 21.00 Na wesolej lwowskiej fali. 21.30 Feljton. 21.45 Wiadomości sportowe. 22.00 Koncert Orkiestry Marynarki Wojennej z Gdyni. — 22.30 Muzyka taneczna (płyty). 23.00 Wiadomości meteorol. dla żegluga powietrzne j

WARSZAWA 24 lutego

6.30 Kolenda 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 7.20 Dziennik poranny 7.30 Muzyka (płyty). 7.50 Program na dzień bieżący. 7.55 „Parę informacji“. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. — 12.03 Dziennik południowy. — 12.15 Wiadomości rolnicze. — 12.25 Muzyka salonowa w wyk. ork. P.R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. — 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego. — 13.30 Przerwa. 15.15 Wiadomości sportowe. 15.20 Przegląd giełdowy. — 15.30 Koncert (płyty). 16.00 Lekcja języka niemieckiego. — 16.15 Koncert ork. T. Seredyńskiego (ze Lwowa). 17.00 Pogadanka. 17.15 Minuta poezji. 17.20 Koncert chóru Dana (ze Lwowa). — 17.50 Pogadanka z Wilna. 18.00 Recital fortepian. B. Woytowicza. 18.30 Listy od dzieci. 18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy. 18.45 Program na dzień następny. 19.05 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. — 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Audycja żołnierska. — 20.30 Dziennik wieczorny. 20.40 Obrazki z Polski współczesnej. 20.45 Aud. karnawałowa z Krakowa. 21.30 Wiończór literacki. 22.00 Audycja z okazji narodowego święta Estonji. 22.30 Muzyka taneczna (płyty). 23.00 Wiadomości meteorol. dla żegluga powietrznej.

Krwawa Czwórka

114

— Z radości nikt nie umiera! — wyzwał młodzieniec — a ja z radości zemdlałem. Teraz chcę żyć i zobaczysz, jak silnym będę!

— Najsamprzód wypocznij.

— Już odchodzisz?

— Tak, ale niedługo przyjdę.

— Dziś jeszcze?

— Wczoraj.

Hrabia rozstał się z przyjacielem, wsadził do swej karety i kazał się zawieźć na ulicę Opery.

Kamienica, przed którą kazał się woznicy zatrzymać, wyglądała tak wspaniale, że najmniejsze tu lokale musiały kosztować z półtora tysiąca franków. Wszedł do pokoju, przez odzwiernego zajmowanego, a umeblowanego jakby salon i spytał odzwiernego, podobnego z okazałej postawy i ubrania do jakiego szwajcara przy ministerjum:

— Czy doktor Juanos jest w domu?

— Jest na pierwszym piętrze.

— Wiem.

Hrabia wszedł na schody, pokryte aksamitem, zatrzymał się na pierwszym piętrze pod drzwiami z czarnego drzewa z ozdobami mosiężnymi i zadzwonił.

XXI.

Lokaj, bardzo elegancko ubrany, otworzył hrabiemu i wprowadził gościa do gabinetu, umeblowanego bardzo bogato i z wytwornym smakiem.

Wysoki młodzieniec, lat trzydziestu; blondyn, przystojny, z poważną miną z rysem twarzy otwartym i rozumnym, wyciągnął rękę do hrabiego i zawołał:

— Witam kochanego hrabiego!

— Był to doktor Juanos, lekarz

hiszpański, niezwyklej wiedzy i zdolności, który od trzech lat mieszkał w Paryżu i zaraz wazeli w modę. Codzień wzrastała liczba bogatych jego klientów tak, że można powiedzieć, iż miał dochodów tyle, ile chciał.

— Siadaj pan, panie hrabio i powiedz, co cię do mnie sprowadza?

— Przyjechałem z panem pomówić o chorym.

— I oś?

— Tak kochany doktorze, zastosowałem się do twej rady i wymogłem na ojcu obietnicę, że pozwoli mi się ożenić z dziewczęciem, które kocha.

— To już najglówniejsze. Radość i nadzieja mu więcej pomogą w wyzdrowieniu, niż wszelkie lekarstwa na świecie.

— Teraz, kochany doktorze, pragnąłbym, ażebyś zobaczył Alberta de Gibray. Usunąłem od niego doktora, bardzo pocziwego człowieka, ale nieśmiałego, bez żadnej przedsiębiorczości. Czy będzie pan miał jutro czas o dwunastę?

— Będę!

— A więc będę prosił pana doktora o przybycie na ulicę Regue do pana de Gibray, którego ma pan adres; będę i ja tam i przyjmę pana.

— Przyjadę. Wiesz przecie, panie hrabio, że możesz na mnie we wszystkim liczyć.

Uścisknęli się za ręce i hrabia Iwan udał się do hotelu Wielkiego, gdzie zjadł obiad i skąd zabrał kufer z bielizną i ubraniami.

— Jeżeli kto o mnie zapyta w kancelarii hotelu, proszę powiedzieć, że wyjechałem do Paryża na dni kilka.

W godzinę później zajął pokój, przeznaczony dlań przez sędziego śledczego obok Alberta. Młody człowiek jaśniał radością na myśl, że hrabia Iwan będzie przy nim przez kilka dni.

Nazajutrz o dziewiątej zaraz przyjechał, jak zwykle nadworny doktor Gibrin. Wszedł z sędzią śledczym do pokoju Alberta.

Hrabia Iwan czytał już gazety swemu przyjacielowi, aby go rozerwać. Doktor przystąpił do łóżka, zadał kilka pytań, zobaczył puls u chorego pokręcił głową, zapisał nową receptę i wyszedł przekonany, że ucielewie zarobi honorarium za swą codzienną wizytę.

Odprowadzili go hrabia i sędzia.

— I oś doktorze? — zapytał go biedny ojciec, bardzo strwożony owym kręceniem głowy.

— Ha, oś! — odpowiedział doktor z miną smutną, — Pełen hartu pan jesteś, powinienes się więc uzbroić w męstwo.

— Czy gorzej synowi? — zapytał sędzia.

— Nie można powiedzieć, żeby było gorzej, ale i nie lepiej. Jeżeli wyzdrowieje, jeżeli będę miał szczęście go uratować, nastąpi to nieprędko, bardzo nieprędko.

Gibray zbladł i spojrział na hrabiego Iwana. Uśmiech ironiczny wykrzywił Iwanowi usta. Doktor odjechał, oddawszy receptę lokajowi i polecisz zanieść ją do apteki, ażeby przyrządzono tam miksturę jaknajprędzej. Sędzia zaprowadził hrabiego do swego gabinetu.

— Słyszal pan? — zapytał.

— Słyszałem.

— A widziałem, żeś się pan uśmiechnął.

— Rzeczywiście.

— Zatem nie wierzy pan doktorowi?

— On sam sobie nie wierzy.

— To pocóżby miał mnie napróżno trwożyć?

— Ażeby nadać sobie większe znaczenie w oczach pańskich.

— Ależ to stary przyjaciel naszej

rodziny?

— Czy mu to przeszkadza brać w końcu roku honorarium za swoje wizyty?

— Naturalnie, że nie, ale cóż może być słusznieszego od przynależnego wynagrodzenia.

— Tak, ale wcale nie niema przeciwnego zaokrągleniu tego wynagrodzenia przynależnego, dalej składając wizyty i pozostawiając chorego w tym samym wciąż stanie, pocziwy doktor nie czyni nic, ażeby zdrowie chorego polepszyć!

— Jakto nie! napisał receptę! w tej chwili nowe przyrządzają lekarstwo! Lekarstwo to przyniosę i zobaczysz, jak poskutkuje. Powiedziałeś mi, kochany panie de Gibray, że zdajesz się całkiem na mnie... wierz mi pan więc, ja ręczę za życie Alberta. Chodźmy na śniadanie!

Zimna krew i pewność siebie, jaką okazywał hrabia, uspokoiły nieco Gibraya, który usiadł też przy stole ze swym gościem, poczem zaraz po śniadaniu, uściskawszy syna, pojechał do sądu. Lokaj przyniósł lekarstwo, zapisane przez doktora. Hrabia włożył buteleczkę do kieszeni.

— Od dzisiaj — rzekł do lokaja — pozostaje przy waszym młodemu panu i sam dawać mu będę lekarstwo.

— Dobrze, proszę pana.

Hrabia zaniósł lekarstwo do swego pokoju, zamknął do szafy, a potem poszedł do lokaja. W południe lokaj przyniósł hrabiemu jakiś bilet wizytowy. Kurawiew spojrział i wyczytawszy nazwisko doktora Juanosa, kazał natychmiast poprosić gościa.

— Kochany Albercie — rzekł hrabia z uśmiechem, skoro lokaj wyszedł.

— Przyrzekłeś mi niezemu się nie dziwić

d. c. n.